

STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI GMINY PRZECHELEWO NA LATA 2008-2013

Opracował:
mgr inż. Wojciech Gasiński
mgr Dariusz Szopiński

Spis treści:

I	WSTĘP	5
1.1	Cel i zakres opracowania	6
1.2	Założenia do Strategii Rozwoju Turystyki	9
II	UWARUNKOWANIA ROZWOJU TURYSTYKI	13
1	WPROWADZENIE	13
2	CHARAKTERYSTYKA WALORÓW TURYSTYCZNYCH	14
2.1	Informacje ogólne i położenie	14
2.2	Rzeźba terenu	16
2.3	Wody powierzchniowe	19
2.4	Klimat	21
2.5	Środowisko przyrodnicze (fauna i flora)	22
2.6	Leśnictwo	23
2.7	Rolnictwo	24
2.8	Dziedzictwo kulturowe	25
2.9	Podsumowanie	27
3	CHARAKTERYSTYKA OBECNEGO STANU TURYSTYKI	28
3.1	Atrakcyjność turystyczna	28
3.2	Zabytkowe atrakcje turystyczne	29
3.3	Dominujące formy turystyki	30
3.3.1	Turystyka rekreacyjno-wypoczynkowa	30
3.3.2	Turystyka weekendowa	30
3.3.3	Turystyka sezonowo-hobbystyczna (grzybiarze i wędkarze)	31
3.3.4	Turystyka szkoleniowo-motywacyjna	32
3.3.5	Turystyka kwalifikowana	32
3.3.5.1	Turystyka piesza	32
3.3.5.2	Turystyka rowerowa	33
3.3.5.3	Turystyka wodna	34
3.3.5.4	Turystyka konna	34
3.3.5.5	Turystyka edukacyjna (zielone szkoły)	35
3.3.5.6	Turystyka imprezowa	35
3.4	Infrastruktura turystyczna	36

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

3.4.1	Baza noclegowa	36
3.4.2	Baza gastronomiczna	40
3.4.3	Szlaki turystyczne	43
3.4.3.1	Szlaki pieszo-rowerowe	43
3.4.3.2	Szlaki kajakowe	44
3.4.4	Wypożyczalnie sprzętu turystycznego	46
3.4.5	Ruch turystyczny	46
4	SYNTZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU TURYSTYKI	49
4.1	Synteza uwarunkowań	49
III	OCENA, OCZEKIWANIA I OPINIE DOTYCZĄCE ROZWOJU TURYSTYKI	55
1	ANALIZA DANYCH ANKIETOWYCH	55
IV	ZAŁOŻENIA I DOCELOWA WIZJA ROZWOJU TURYSTYKI	82
1	DEKLARACJA MISJI I WIZJI ROZWOJU TURYSTYCZNEGO GMINY PRZECHLEWO	82
1.1	Misja rozwoju turystyki Gminy Przechlewo	82
1.2	Wizja rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo	82
2	GLÓWNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI	83
2.1	Preferowane formy rozwoju turystyki	83
2.1.1	Agroturystyka	83
2.1.2	Turystyka wiejska	84
2.1.3	Turystyka aktywna	85
2.2	Propozycje przedłużenia sezonu turystycznego	86
2.2.1	Analiza Sezonu Turystycznego	86
2.2.2	Propozycje przedłużenia sezonu turystycznego w Gminie Przechlewo	87
3	GLÓWNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI	91
4	KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ	92
4.1	Baza noclegowa	92
4.2	Budownictwo rekreacyjne	93
4.3	Gastronomia	95
4.4	Szlaki turystyczne	96
4.5	Turystyka kajakowa	97
4.6	Inne formy turystyki aktywnej	98
4.7	Promocja turystyczna regionu	98
4.7.1	Promocja i tworzenie pozytywnego wizerunku Gminy Przechlewo	98
4.7.2	Tworzenie pozytywnego wizerunku	100
4.7.3	Materiały promocyjne	100

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

4.7.4 Instrumenty polityki promocyjnej	101
V SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU STRATEGII	104
VI PODSMOWANIE	105

I. WSTĘP

Turystyka jest bardzo szeroką dziedziną. Na jej otoczenie składa się wiele elementów, począwszy od problemu rewaloryzacji zabytków, kształcenia kadr, a skończywszy na budowie parkingów, czy oznakowania dróg. Stanowi bardzo atrakcyjną, niskokapitałową formę zwiększania dochodów gmin i ich społeczności. Wprowadzenie odpowiednich form turystyki nawiązujących do specyfiki danej gminy powinno w znacznym stopniu zaktywizować gospodarczo społeczność lokalną przez rozwój drobnego, nieuciążliwego dla środowiska przemysłu, rolnictwa i usług pod kątem obsługi turystyki. Inwestycje w turystyce stymulują ogólny rozwój infrastruktury użyteczności publicznej. Stanowi to z kolei impuls do rozwijania budownictwa, transportu, telekomunikacji, rolnictwa. Turystyka stanowi bodziec dla działalności średnich i małych przedsiębiorstw, szczególnie aktywnych na terenach o dużej dynamice rozwojowej.

Rozwój ten powinien także przynieść korzyści ekonomiczne takie jak: zwiększenie majątku trwałego gminy, większy obrót kapitałowy, powstanie nowych miejsc pracy (zmniejszenie bezrobocia), poprawa warunków socjalno – bytowych ludności, zwiększenie wpływów finansowych do budżetu gminy. Jest to możliwe pod warunkiem zainteresowania się rozwojem turystyki przez społeczność lokalną i władze samorządowe. Należy ponadto podkreślić, że powinna temu również sprzyjać odpowiednia polityka państwa w dziedzinie turystyki, zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym.

Rozwój turystyki stanowi ogromną szansę zachowania unikatowego, bardzo wartościowego dla rekreacji i turystyki ekosystemu w Gminie Przechlewo, jak również ogólnego rozwoju społeczno – gospodarczego tego obszaru. Poszczególne segmenty posiadanego potencjału turystyczno – rekreacyjnego (np. zabytki, zbiorniki wodne oraz liczne imprezy promujące

gminę) wymagają jednak istotnego przekształcenia i stworzenia z nich atrakcyjnego tzw. lokalnego produktu turystycznego gminy. Planowane w tym zakresie działania władz gminy powinny zdecydowanie nawiązywać do uwarunkowań przyrodniczych, ochrony podstawowych procesów ekologicznych i ochrony wartości kulturowych, a zatem mieć charakter rozwoju zrównoważonego. W tym podejściu podkreśla się szczególnie ważną rolę konsultacji z mieszkańcami Gminy Przechlewo w kontekście planowanych decyzji władz gminy dotyczących kierunków przewidywanego rozwoju turystyki.

1.1. Cel i zakres opracowania

W ciągu ostatnich lat obserwuje się wzrost zapotrzebowania na turystykę na obszarach wiejskich. Rozwój turystyki na obszarach wiejskich niesie pewne perspektywy rozwojowe, ale także stwarza zagrożenia, dlatego rozwój turystyki powinien dokonywać się w zgodzie ze środowiskiem, winien być zaplanowany i mieć charakter zrównoważony.

Obszar Gminy Przechlewo bogaty jest w walory przyrodnicze, dobra kultury i inne wytwory działalności człowieka, które stanowią trzon i warunkują program zagospodarowania turystycznego gminy. Instrumentem sterowania rozwojem produktu turystycznego w gminie jest planowanie przestrzenne. Właściwe zagospodarowanie turystyczne, oparte na przesłankach ekologicznych tworzy unikatowy wizerunek gminy.

Celem niniejszej strategii jest przedstawienie diagnozy stanu potencjału turystyczno – przyrodniczego w Gminie Przechlewo oraz wypracowanie, w efekcie tej analizy, atrakcyjnego, nowoczesnego produktu turystycznego promującego gminę w skali krajowej i międzynarodowej.

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

Zakres prezentowanego dokumentu obejmuje zarówno analizę stanu istniejącego w odniesieniu do turystyki, jak też określenie misji i wizji rozwoju tej funkcji regionu, a także określenie głównych celów, jakie zamierza się osiągnąć w wyniku realizacji Strategii. Zasadniczą część niniejszej Strategii stanowią zdefiniowane główne zadania realizacyjne, których przeprowadzenie jest warunkiem osiągnięcia założonych celów.

W opracowaniu dokonano:

- analizy istniejących atrakcji turystycznych oraz uwarunkowań rozwoju turystyki w gminie,
- analizy SWOT w odniesieniu do turystyki, oceniającej zarówno mocne jak i słabe strony gminy, jak też szanse i zagrożenia zewnętrzne,
- określenia docelowej MISJI i WIZJI Gminy Przechlewo w odniesieniu do rozwoju turystyki,
- określenia głównych celów Strategii rozwoju turystyki w gminie,
- określenia głównych form turystyki jakie powinny być preferowane,
- określenia kierunków rozwoju infrastruktury turystycznej,
- określenia programu działań marketingowo-promocyjnych,
- określenia najpilniejszych zadań realizacyjnych wraz z ich hierarchizacją,
- szczegółowej analizy walorów turystycznych i zagospodarowania turystycznego Gminy Przechlewo wraz z wnioskami oraz propozycjami zadań realizacyjnych w zakresie

rozwoju infrastruktury turystycznej oraz możliwości wzbogacenia oferty turystycznej.

Do najistotniejszych problemów, których rozwiązanie warunkuje rozwój turystyczny należą:

- niedostatek bazy usług turystycznych, a przede wszystkim miejsc noclegowych i gastronomii,
- niedostatek zróżnicowanej infrastruktury turystycznej takiej jak: wypożyczalnie sprzętu, trasy turystyczne, informacja turystyczna i centra obsługi turystów,
- niedostatek i mała różnorodność lokalnych markowych produktów turystycznych i ofert obejmujących cały rok,
- słaby poziom promocji regionu i niedostatek informacji o jego walorach, zwłaszcza kulturowych,
- zagrożenia dla przyrody i harmonijnego krajobrazu kulturowego regionu spowodowane przez niekontrolowany rozwój turystyki i chaotyczny rozwój infrastruktury turystycznej, w tym zwłaszcza indywidualnego budownictwa letniskowego.

Zaproponowana KONCEPCJA ROZWOJU TURYSTYKI zakłada:

- inwentaryzację, ochronę i rewaloryzację unikatowych walorów przyrodniczych i kulturowych z perspektywą wykorzystania ich w promocji turystycznej regionu,
- pełne wykorzystanie różnorodnych przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych walorów regionu,
- rozwój bazy kwater agroturystycznych, o profesjonalnej obsłudze i zróżnicowanej ofercie usługowej, wykorzystującej

regionalne walory kulturowo-historyczne oraz przyrodnicze tego terenu,

- rozwój innych obiektów infrastruktury turystycznej,
- oznakowanie i wyeksponowanie najważniejszych atrakcji turystycznych,
- stworzenie zintegrowanego systemu obsługi ruchu turystycznego i informacji turystycznej (centra informacji obsługi ruchu turystycznego),
- tworzenie warunków do powstawania nowych, prywatnych inwestycji w sektorze usług, obsługujących turystów (baza noclegowa, gastronomia, handel, usługi),
- tworzenie i promowanie lokalnych produktów turystycznych,
- stworzenie zintegrowanej i zróżnicowanej oferty turystycznej regionu, zawierającej propozycje w zakresie różnorodnych form turystyki specjalistycznej (przyrodniczej i kulturowej) oraz aktywnej (pieszej, rowerowej, konnej, wodnej) obejmującej cały rok,
- stworzenie systemu promocji turystycznej regionu i jego walorów (oznakowania przy drogach, wydawnictwa, foldery, mapy, media, ekspozycje na targach turystycznych).

1.2. Założenia do Strategii Rozwoju Turystyki

Cel strategiczny: Rozwój turystyki na obszarze Gminy Przechlewo. Główną przyczyną zainteresowania problematyką rozwoju turystyki na poszczególnych obszarach jest dostrzeżenie przez społeczności lokalne możliwości uzyskiwania przychodów z prowadzenia działalności turystycznej. Aby te dochody osiągnąć i je zwiększać, należy

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

doprowadzić do wzrostu liczby przyjazdów i wydłużyć okres pobytu turystów. Osiągnięcie tych celów możliwe jest poprzez:

- dostosowanie produktów turystycznych do potrzeb rynku,
- ukazanie specyfiki i tożsamości regionalnej oferującej odpowiedni i atrakcyjny produkt turystyczny,
- rozwój i modernizację infrastruktury turystycznej i uzupełniającej o zrównoważonym standardzie, dostosowanej do produktów wiodących,
- stworzenie odpowiedniego systemu promocji i dystrybucji produktu turystycznego gminy,
- zorganizowanie zintegrowanej sieci informacji turystycznej i rezerwacji,
- wskazanie priorytetowych przedsięwzięć i inwestycji wraz z czasem ich realizacji w gospodarce turystycznej obszaru,
- umożliwianie podnoszenia kwalifikacji pracownikom zatrudnionym w gospodarce turystycznej regionu,
- stworzenie podstaw, wraz z informacją, dla podmiotów realizujących strategię rozwoju turystyki, jak również wsparcie w ubieganiu się o środki finansowe do realizacji przyjętych celów strategicznych.

Organizatorzy turystyki i planiści widzą wiele zagrożeń rozwoju turystyki w regionach. Najważniejszymi z nich wydają się być:

- niezrozumienie przez pracowników administracji roli i problemów rozwoju turystyki,
- brak kapitału inwestycyjnego do realizacji podstawowej i uzupełniającej baz turystycznej,
- brak łączów komputerowych służących informacji i rezerwacji,

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

- niedostateczne przygotowanie kadry obsługującej turystów,
- niedostateczna ilość i jakość materiałów promocyjnych,
- ciągła zmiana cen, marż i prowizji, itd.

W Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Pomorskim na lata 2004 – 2013, podzielono obszar województwa na 10 obszarów problemowych. Gminę Przechlewo zaliczono do obszaru: Ziemia Chojnicko – Zaborska oraz Ziemia Człuchowska, w którym to właśnie obszarze wskazano słabe strony rozwoju turystyki:

- brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (m. in. dla sportów wodnych),
- słabe oznakowanie szlaków,
- niedostateczny rozwój usług (m. in. brak wypożyczalni),
- brak bazy noclegowej (całorocznej) o odpowiednim standardzie,
- niedostateczna informacja turystyczna o regionie,
- problemy ochrony środowiska – dewastacja lasów,
- brak współpracy pomiędzy powiatami,
- słaba dostępność komunikacyjna (brak autostrad),
- niejasne przepisy dotyczące stref ciszy, opłat itd.

W Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Pomorskiego nakreślono również sześć głównych priorytetów rozwoju turystyki na tym obszarze. Należą do nich:

- rozwój partnerstwa i współpracy na rzecz spójnego systemu zarządzania,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury oraz poprawa dostępności transportowej turystyki,
- tworzenie markowych produktów turystycznych,
- opracowanie i wdrażanie koncepcji monitoringu rynku turystycznego,

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

- tworzenie spójnej promocji oraz zintegrowanego systemu informacji turystycznej,
- rozwój kapitału ludzkiego opartego na wiedzy i przedsiębiorczości skierowanego na wzrost jakości usług turystycznych.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU TURYSTYKI

1. WPROWADZENIE

Gmina Przechlewo, tak jak cały kraj, z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, tj. 1 maja 2004 roku znalazła się w nowej sytuacji społeczno – gospodarczej. Członkostwo w Unii stawia przed nami nowe wyzwania i możliwości, szczególnie dotyczy to pozyskiwania środków finansowych z funduszy strukturalnych. Przed nami nowy okres programowania na lata 2007 – 2013 i nowe programy operacyjne, które będą miały wpływ na możliwości pozyskiwania środków unijnych, a tym samym możliwości rozwoju naszej Gminy w najbliższych latach.

Gmina Przechlewo ma być w roku 2020 Gmina przyjazną, otwartą szczególnie na młode i wykształcone pokolenie, z nowoczesnym rolnictwem i bardzo dobrze rozwiniętą funkcją ośrodka turystycznego, dającą możliwości rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez innowacyjność oraz wykorzystanie zasobów ludzkich, naturalnych i kulturowych, przy zachowaniu walorów środowiskowo – krajobrazowych.

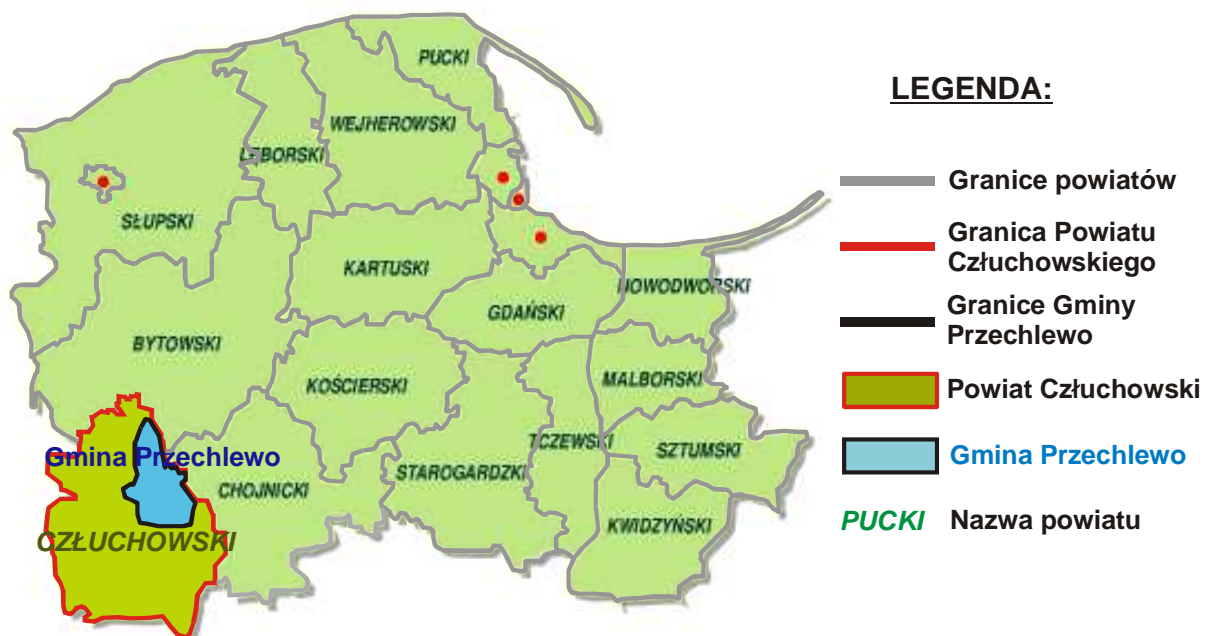
Podstawą do generowania takich działań jest wyznaczenie obszaru Gminy oraz zbadanie jego potencjału turystycznego. Obecnie rozwój turystyki następuje głównie w obszarach turystycznych, charakteryzujących się atrakcyjnymi walorami środowiska geograficznego i kulturowego. Aby jednak z obszaru atrakcyjnego turystycznie stworzyć tzw. strefę rekreacyjną – miejsce pobytu turysty, z jego walorami geograficznymi i kulturowymi, ale także świadomymi usługami, muszą nastąpić odpowiednie inwestycje infrastrukturalne. Szacuje się, że zintegrowane strefy rekreacyjne będą głównym motorem dla popytu turystycznego w XXI wieku – popytu w znacznej części europejskiego.

To od nas wszystkich zależy, czy niniejsza strategia odniesie sukces i przyczyni się do szybkiego i trwałego rozwoju naszej małej ojczyzny.

2. CHARAKTERYSTYKA WALORÓW TURYSTYCZNYCH

2.1. Informacje ogólne i położenie.

Gmina Przechlewo wchodząca w skład powiatu człuchowskiego, położona jest w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego, w obrębie dwóch mezoregionów fizyczno – geograficznych. Część północna i zachodnia stanowi fragment sandrowej Równiny Charzykowskiej, a część centralna i południowa leży na Pojezierzu Krajeńskim. Według kryteriów podziału przyrodniczo – leśnego prawie cały obszar Gminy należy do dzielnicy Borów Tucholskich. Gmina Przechlewo prawie w całości leży w dorzeczu rzeki Brdy, w jej górnym odcinku.

Rys. 1. Położenie Gminy Przechlewo na tle Województwa Pomorskiego.
Źródło: Opracowanie własne.

Przechlewo pozostało w Niemczech. Do Polski powróciło 28 lutego 1945 roku. Dzisiaj wieś tą, o wyglądzie małego miasteczka, zamieszkuje ok. 3 tys. mieszkańców, czyli prawie 45 % społeczności gminy. Kolejne największe pod względem liczby ludności miejscowości to: Sapolno – ok. 700 mieszkańców, Nowa Wieś – ok. 430 mieszkańców, Szczytno – ok. 380 mieszkańców, Płaszczycza – ok. 360 mieszkańców oraz Dąbrowa Człuchowska – ok. 290 mieszkańców.

Przechlewo, położone 17 km od miasta powiatowego Człuchów, jest ośrodkiem, w którym koncentruje się działalność bezpośrednio i pośrednio związana z rolnictwem, coraz bardziej wyspecjalizowane usługi związane z turystyką, a także usługi związane z edukacją, kulturą, ochroną zdrowia i leśnictwem. To tutaj skupia się zarówno życie społeczno – polityczne jak i gospodarcze gminy.

Największym bogactwem naturalnym gminy są:

- przebiegająca przez zachodnią część gminy rzeka Brda, należąca do najpiękniejszych szlaków kajakowych Polski,
- 33 jeziora, najliczniej umiejscowione w środkowo - południowej części gminy, ale największe z nich znajdują się w części zachodniej,
- oraz zajmujące ponad 50 % powierzchni gminy lasy.

Niezaprzeczalne walory krajobrazowe i przyrodnicze oraz czyste środowisko, którego i tak bardzo dobry stan polepsza się z roku na rok, decydują o rolniczo – turystycznym charakterze gminy.

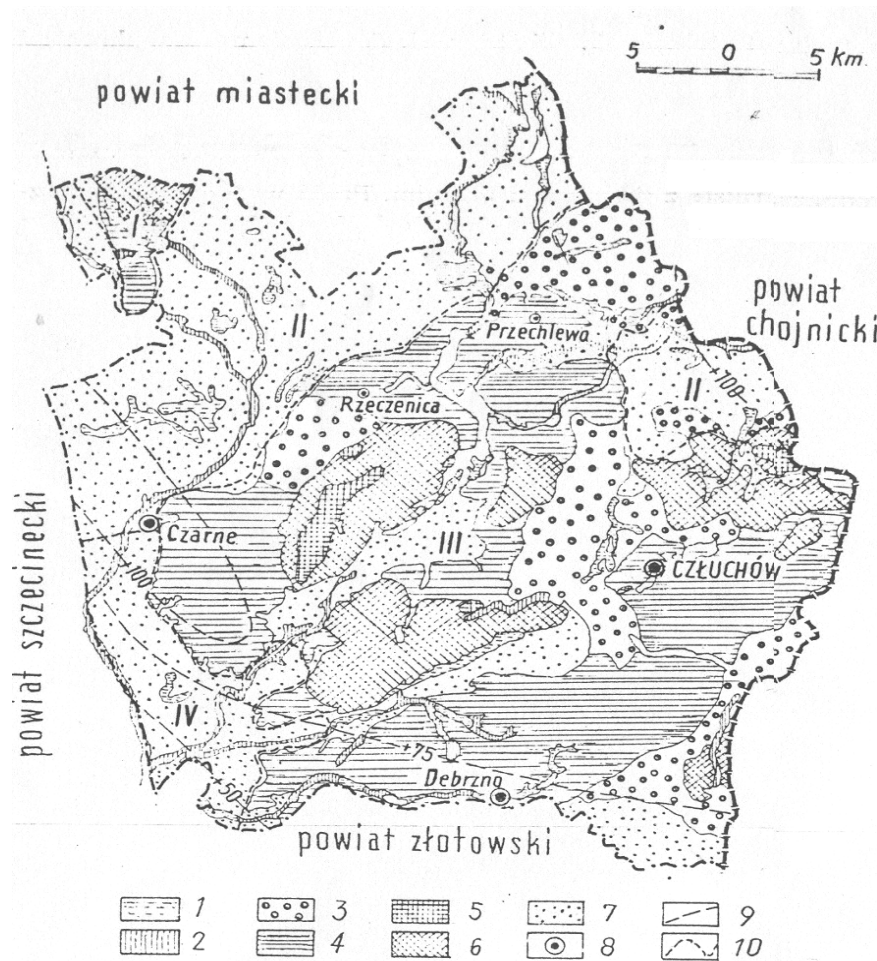
2.2. Rzeźba terenu.

Gmina Przechlewo zajmuje powierzchnię 24 388 ha (244 km²). 52,3% powierzchni gminy stanowią lasy, 30% grunty orne, 7% stanowią użytki zielone, ponad 5% leży pod wodami, reszta to nieużytki i inne grunty. Grunty rolnicze gminy przedstawiają raczej niskie wartości w

klasyfikacji jakościowej gleb. Uwarunkowania te określiły charakter gminy na rolniczo – przemysłowy. Północna i zachodnia część gm. Przechlewo położona w obrębie Równiny Charzykowskiej, to obszar lekko pochylony ku południowemu wschodowi, położony generalnie na wysokości od 157 m n.p.m. do 140 m n.p.m. Tworzą go rozległe, piaszczyste, akumulacyjne równiny zwane sandrami, usypane przez wody odpływające na przedpolu topniejącego lodowca. Urozmaicają je niewielkie formy wypukłe – wydmy. Równinę rozcina na linii północ – południe dolina rzeki Brdy z rynną jezior Szczytno – Krępsko. Wypływając z jeziora Szczytno, rzeka Brda zmienia kierunek na równoleżnikowy. Dolina, z charakterystycznymi zakolami i starorzeczami, przełamuje się pomiędzy falistą wysoczyzną morenową okolic Przechlewo – Sapolno i płaską wysoczyzną na południu. Wody Brdy odpływają dolina na wschód, ku Jezioru Charzykowskiemu. Dolina Brdy stanowi największe urozmaicenie krajobrazu gminy. Na wielu odcinkach wcina się w równiny na głębokość do 30 m., by w południowo – zachodniej części gminy połączyć się z rozległą rynną zespołu jezior Szczytno – Krępsko i krzyżującą się z nią mniejszą rynną jezior Szczytno Małe – Końskie. Stoki tych rynien jeziornych są w większości strome i wysokie, najczęściej na ok. 20 m, a miejscami nawet do 30 m, przez co trudno dostępne. Zarówno wysoczyznę morenową, jak i w nieco mniejszym stopniu równinę sandrową urozmaicają liczne zagłębienia. Ich dna wypełniają najczęściej wody jezior o różnej wielkości, a czasami torfowiska. Jeziora te, to zarówno niewielkie oczka wodne pozostałe po wytopieniu brył martwego lodu, jak też – zwykle większe – jeziora rynnowe, wykorzystujące dawne dolinki wyerodowane na przedpolu lodowca, lub pod jego czaszą. Piękne, rozległe kompleksy leśne borów tucholskich, z zatopionymi w ich głębi licznymi jeziorami, przełamowa dolina Brdy

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

oraz malownicze ciągi dużych i mniejszych jezior rynnowych, są charakterystycznymi elementami krajobrazu tej części województwa. Bory Tucholskie są największym, jednorodnym kompleksem leśnym Polski Północnej.

1 – torfy, 2 – osady i piaski rzeczne, 3 – piaski akumulacji lodowcowej z głazami, 4 – gliny zwałowe, 5 – piaski i żwiry ozów lub moreny czołowej, 6 – piaski i gliny zwałowe w strefie moreny czołowej, 7 – piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej (sandry), 8 – miejscowości, 9 – poziomice powierzchni podłoża czwartorzędu, 10 – granice regionów fizyczno – geograficznych: I – Pojezierze Bytowskie, II – Równina Charzykowska, III – Pojezierze Krajeńskie, IV – Dolina Gwdy.

Rys. 3. Budowa geologiczna według T. Bartkowskiego.

Źródło: Dowgiałło J., 1965, Solanki Pomorze Zachodniego, Szczecin, nr 2.

Unikatowe cechy przyrodnicze i krajobrazowe stały się podstawą do uznania tego regionu za obszar węzłowy, o znaczeniu europejskim, ważny

dla zachowania przyrodniczego dziedzictwa kraju i kontynentu. Jest jednym z głównych biocentrów Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska.

2.3. Wody powierzchniowe.

Bogactwem gminy są wody powierzchniowe; powierzchnia wód płynących i stojących wynosi 1216 ha, tj. 5 % powierzchni gminy. Przez tereny leśne przy zachodniej granicy Gminy Przechlewo biegnie główny dział wodny między dorzeczem Wisły i Odry. Jego skrajne położenie powoduje, że prawie cały obszar gminy odwadniany jest przez zlewnię rzeki Brdy, w kierunku południowo – wschodnim do Wisły. Pozostałe III – rzędne działy wodne oddzielają zlewnie niewielkich dopływów rzeki Brdy lub tereny pozbawione naturalnego odpływu wód powierzchniowych. W granicach gminy znajduje się prawie 50 – cio kilometrowy odcinek górnego biegu rzeki Brdy. Na obszarze Gminy Przechlewo Brda przejmuje następujące dopływy, które posiadają źródła poza jej terenem, a mianowicie: rzekę Modrą z Laskowcem, Rzekę Rudę oraz niewielki ciek bez nazwy z rejonu Koprzywnicy uchodzący do Jeziora Szczytno. Od źródeł do ujścia w granicach gminy położone są: lewobrzeżna Lipczynka o długości 21,6 km oraz ciek biorący początek w okolicach Pawłówka i uchodzący do Jeziora Szczytno.

Gmina Przechlewo to kraina jezior, których jest 33. Większe spośród nich, to głównie jeziora rynnowe o wydłużonym kształcie, dość głębokie z trudno dostępnymi brzegami. Zajmują łącznie powierzchnię 11,25 km². Do największych z najpiękniejszych z nich należą:

- kompleks Jezior Szczytno Wielkie i Małe – 645,2 ha,
- Jezioro Lipczyno – 155 ha,
- Jezioro Konskie – 55 ha,

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

- Jezioro Długie – 43 ha,
- Jezioro Krasne – 29 ha.

Małe jeziora, to najczęściej wytopiskowe „oczka” o różnych głębokościach, często bezodpływowe, przez co bardziej narażone na zanieczyszczenie. W części jezior bezodpływowych znajduje swe siedlisko lobelia (Rezerwat Jezioro Krasne) chroniony gatunek roślinności wodnej, podnoszący atrakcyjność gminy.

Tab. 1. Jeziora powyżej 5 ha.

Lp.	Jeziora	Obręb	Powierzchnia (ha)	Śr. głębokość (m)
1	Gwiazda (Krętek)	Płaszcyca	44	9,7
2	Płask	Płaszcyca	21,99	3,1
3	Lipczyno	Przechlewko	12,4	2,1
4	Krasne	Przechlewko	29,43	2,8
5	Węgorzko	Przechlewko	5,82	-----
6	Płasno (Płosno)	Przechlewko	24,69	6,2
7	Lipczyno Wielkie	Przechlewko	154,66	9
8	Szczytno Duże	Szczytno	615,77	8
9	Poddębnie	Lisewo	15	2,6
10	Szczytno Małe (Szczycienko)	Lisewo	32	3,6
11	Końskie	Lisewo	55	9
12	Garbek	Garbek	10,13	-----
13	Sosnowe (Czosnowo)	Sąpolno	15,58	4,9
14	Glina	Sąpolno	10,67	-----
15	Przechlewskie (Wiejskie)	Przechlewo	20,07	4,5
16	Długie	Przechlewo	43	8,8
17	Liny	Dąbrowa	24,63	4,6
18	Szare	Lisewo	8	-----
19	Pijawka	Lisewo	5,24	-----
20	Kiełpińskie	Kiełpin	7,57	-----
21	Płosno	Przechlewo	5,08	-----
22	Rąbki (Mazury)	Przechlewo	7,09	-----
23	Kumki II	Przechlewko	5,56	-----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.infoeko.pomorskie.pl.

Wody przechlewskich jezior i rzek należą do najczystszych na Pomorzu, a ich stan ciągle ulega poprawie. Związane jest to między innymi

z ciągłym podporządkowaniem gospodarki ściekowej w gminie oraz ze stale rosnącą świadomością rolników i sposobem wykorzystania przez nich ziemi rolniczej.

2.4. Klimat

Region klimatyczny wschodniopomorski, w którym leży gmina Przechlewo charakteryzuje się generalnie małą zmiennością typów pogody. Są to warunki korzystniejsze, od panujących w północnej części województwa. W ciągu roku najwięcej, bo przeciętnie 46 dni jest z pogodą umiarkowanie ciepłą (temperatura 5,1 do 15°C), pochmurna i bez opadu. Średnio przez 36 dni panuje pogoda umiarkowanie ciepła, lecz z dużym zachmurzeniem i opadem. Dość dużo, do 29 dni przypada na pogodę bardzo ciepłą (15,1 do 25°C), bez opadu, lecz pochmurną. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą ok. 16,3°C, (minimalnie niższą, niż w Słupsku), a najzimniejszym – luty, ze średnią temperaturą - 4°C (wyraźnie niższą od Słupska i Ustki). Wyraźniej cieplej, niż na północy województwa, jest w okolicach przedwiośnia i wiosny. Średnia roczna temperatura, podobnie jak na całym obszarze województwa wynosi 7,2°C (za lata 1950 – 94). Zima trwa przeciętnie 120 dni, najczęściej od 18.XI. do 15. III. (temperatura poniżej 0°C), natomiast okres wegetacyjny ma 230 dni (24.IV. do 24.X). Średnia roczna suma opadów atmosferycznych należy do najniższych w województwie i z wielolecia 1950 – 94 wynosiła w pobliskim Gwieździnie 614 mm (w Słupsku 771 mm). Największe opady występują w lipcu, ok. 80 mm, kolejno w czerwcu i w sierpniu – 65 – 70 mm. Dni z pokrywą śnieżną jest średnio 60 na południu gminy, do 70 na północy. Okres ten zwykle nie jest ciągły. W rejonie Przechlewa dominują wiatry z kierunków zachodnich. Warunki

mikroklimatu modyfikuje rzeźba i pokrycie terenu oraz obecność dużych zbiorników wodnych.

2.5. Środowisko przyrodnicze (fauna i flora).

Świat roślin i zwierząt obok zasobów wodnych stanowi wielkie bogactwo Gminy Przechlewo, 52,3 % powierzchni zajmują rozległe kompleksy leśne należące prawie w całości do „Ekoregionu Borów Tucholskich”. Region ten zaliczany jest do najważniejszych węzłów przyrodniczych Polski i Europy. Są to głównie bory świeże, a w dolinach i ich sąsiedztwie bory bagienne i olsy; średnia wieku drzewostanu na terenie Gminy Przechlewo wynosi około 50 lat, tego typu lasy zaliczane są do I kategorii przydatności turystycznej, z kolei mniejszej technologicznej, z uwagi na ograniczoną możliwość pozyskiwania surowca dla przemysłu drzewnego.

Lasy oraz tereny przyrzeczne i przyjeziorne są siedliskiem dla licznych gatunków zwierząt. Miejsce do bytowania znajduje tu duża ilość zwierzyny płowej i ptactwa. Najważniejszym lęgowiskiem ptaków w gminie jest rejon Jeziora Szczytno. Ze względu na liczbę gniazdujących tu gatunków oraz lęgi rzadkich ptaków chronionych rejon ten ma znaczenie regionalne. Gniazdują tu: gągoł, tracz nurogęś, błotniak stawowy, bąk, wąsatka i remiz. W lasach na krawędzi jeziora spotyka się orła bielika, kanię rdzawą, dzięcioła czarnego, w turzycowiskach położonych w widłach rzek Brdy i Rudy mają swoje lęgowiska bekasy, derkacz, świergotek polny, żuraw, kraska, jarzębatka, pliszka górską.

Spośród chronionych gatunków ssaków z doliną Brdy, na terenie Gminy Przechlewo, związany jest bóbr i wydra. Stanowisko bobra stwierdzono w rejonie Rudnik, Jeziora Lipczyno, w okolicach Płaszczycy i Sapolna. Wydra zamieszkuje północną część Jeziora Szczytno i okolice Płaszczycy.

2.6. Leśnictwo.

Lasy i grunty leśne zajmują 127,7 km², tj. 52,3 % powierzchni gminy. W większości są to lasy należące do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, administrowane przez Nadleśnictwo Niedźwiady w Przechlewie. Na terenie gminy lasami administrują jeszcze Nadleśnictwo Czarne, Nadleśnictwo Człuchów oraz Nadleśnictwo Osusznica. Tylko 1,5 km², tj. 1,17 % powierzchni lasów to lasy prywatne. Przeważają lasy sosnowe z niewielką domieszką lasów mieszanych.

Lasy oprócz pozyskiwania drewna pełnią funkcje rekreacyjne i dydaktyczne. Pozyskiwanie runa leśnego jest istotnym czynnikiem gospodarczym gminy. Największe kompleksy leśne występują w północno - zachodniej części gminy

Łącznie około 35,6 % powierzchni gminy objęta jest ochroną przyrody i krajobrazu. Większość terenu Gminy leży w granicach 2 Obszrów Chronionego Krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu „Okolice Jezior Krępsko i Szczytno” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Fragment Borów Tucholskich”. Na terenie Gminy Przechlewo zlokalizowano cztery rezerваты:

1. „Bagnisko Niedźwiady” (47,67 ha) – utworzony w 1982 roku dla ochrony torfowiska przejściowego i boru bagiennego.
2. „Jezioro Krasne” (28 ha) – utworzony w 1976 roku, rezerwat florystyczny chroniący stanowiska rzadkich roślin związanych z biocenozą jeziora lobeliowego.
3. „Przytoń – Wąwóz Brdy” (18,05 ha) – utworzony w 1984 roku, jest to rezerwat leśny obejmujący fragment charakterystycznego dla terenów morenowych lasu mieszanego z udziałem buka, położony nad przełomowym odcinkiem Brdy.

4. „Osiedle Kormoranów” (22,30 ha) – utworzony w 1956 roku dla ochrony miejsc lęgowych kormorana czarnego i czapli siwej.

Występują również pomniki przyrody:

- 6 okazałych dębów szypułkowych w Pakotulsku (trzy), w Suszce, w Zawadzie, i Żoźnie (po jednym),
- 1 głaz narzutowy o obwodzie ok. 6 m w Pakotulsku,
- 2 gniazda lęgowe orła bielika.

2.7. Rolnictwo

Główną branżą w gospodarce gminy jest rolnictwo. Grunty orne stanowią ok. 30% powierzchni gminy. Wszystkie użytki rolne, tj. 8669 ha sklasyfikowano jako użytki o niekorzystnych warunkach gospodarowania. W gminie nie ma gleb I i II klasy bonitacyjnej, tylko 215 ha to gleby III klasy, pozostałe gleby to gleby klasy IV-VI. Na terenie gminy działalność prowadzi około 457 gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 9,51 ha, z czego prawie 85 % obsiewana jest zbożem.

Fermowym chowem trzody chlewnej zajmuje się Poldanor S.A., a chowem bydła Rolpex Sp. z o.o. i Rolpako Sp. z o.o.. W gospodarce indywidualnej chowem bydła zajmuje się ok. 125 gospodarstw, które posiadają ok. 930 szt. bydła. Chowem trzody chlewnej zajmuje się ok. 180 gospodarstw indywidualnych, około 50 z nich utrzymuje obsadę 150–400 sztuk. Łącznie ilość trzody w gospodarstwach indywidualnych wynosi ok. 15000 sztuk. Rolnicy nie mają problemu ze zbytem żywca. Jest on skupowany prawie w całości przez Prime Food Sp. z o.o.. Pozostała część trafia do pozostałych lokalnych zakładów mięsnych. Ze względu na wysoką obsadę trzody chlewnej, prawie cała produkcja zbóż pozostaje u rolników. W gminie istnieją korzystne warunki do

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

prowadzenia rolnictwa ekologicznego, brak jest jednak zorganizowanego rynku produktów ekologicznych i promocji lokalnych produktów żywnościowych.

Od kilku lat coraz silniej zaczyna rozwijać się działalność agroturystyczna. Ogólna powierzchnia administracyjna gminy Przechlewo wynosi 24 392 ha. Użytki rolne zajmują 8.695 ha, czyli 35,6% powierzchni gminy.

Tab. 2. Charakterystyka gruntów.

L.p.	Rodzaje gruntów	Powierzchnia	Udział w powierzchni ogólnej- w %
1.	Powierzchnia ogółem	24.385 ha	100
2.	Obszary użytkowane rolniczo, w tym:	8.695 ha	35,6
	Grunty orne	7.237 ha	29,6
	Sady	24 ha	0,1
	Łąki	879 ha	3,6
	Pastwiska trwałe	536 ha	2,2
3.	Lasy i grunty leśne	12.761 ha	52,3
4.	Pozostałe grunty (pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowane i nie użytkowane)	2.948 ha	12,1

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo 2007 – 2013.

2.8. Dziedzictwo kulturowe.

Wsie gminy Przechlewo to w głównej mierze małe lub średnie ulicówki rozciągające się przy majątkach ziemskich lub odrębne wsie – majątki (np. Jemielno czy Płaszczycza). Wyjątek stanowi Przechlewo, duża

wieś o charakterze małomiasteczkowym. Spośród zespołów pałacowo – lub dworsko – parkowych występujących przed wojną w ok. 15 miejscowościach obecnej gminy, do dziś zachowało się tylko pięć: w Dąbrowie Człuchowskiej, Jemielnie, Wandzinie oraz mocno przebudowane w Sapolnie i Pakotulsku. W większości pozostałych wsi zachowały się jedynie parki. Dwory głównie z połowy XIX wieku zniknęły już po wojnie. Z zachowanych rezydencji na szczególną uwagę zasługuje późnobarokowy dwór w Jemielnie jako jedna z nielicznych na terenie województwa XVIII – wiecznych tego typu budowli, a także na osobę fundatora Piotra Tuchołki (Jan Piotr Tichołka – od 1662 roku właściciel Jemielna. Od 1672 roku był podkomorzym malborskim i starostą tucholskim, a od ok. 1674 kasztelanem gdańskim. Piotr Tuchołka – wnuk poprzedniego. Fundator dworu w Jemielnie. Do 1764 roku podkomorzy malborski.). Rezydencjom towarzyszyły założenia folwarczne. Pofolwarczne podwórza gospodarcze zabudowane głównie dużymi, pochodzącymi z 2 połowy i końca XIX wieku oraz z 1 ćw. XX wieku budynkami gospodarczymi zachowały się w 8 miejscowościach.

Budownictwo sakralne jest reprezentowane przez niewiele obiektów. Najcenniejszy jest parafialny kościół pw. św. Anny w Przechlewie o konstrukcji szachulcowej, pochodzący z 1720 roku, rozbudowany w końcu XIX wieku o część murowaną. Kościół ten posiada prawie w całości zachowane XVIII wieczne wyposażenie i wystrój m. in. malowidła na stropie, ołtarz główny i ołtarze boczne, ambonę, prospekt i empore organową, a także gotycki dzwon i XVII wieczna chrzcielnicę. Grupę XX wiecznych kościołów tworzą: dawny kościół ewangelicki w Przechlewie i późniejszy w Sapolnie.

Dość licznie, pochodzące sprzed 1945 roku cmentarze, nie zachowały się jako pierwotne założenia. Wszystkie są nie użytkowane i zdewastowane. Przeważnie brak nagrobków, lub pozostały jedynie

pojedyncze i to także we fragmentach. Jedynie drzewostan, zachowany w różnym procencie, pozwala określić miejsce i wielkość założenia.

Budownictwo ludowe na terenie gminy prezentują głównie budynki mieszkalne zarówno drewniane o konstrukcji sumikowo – łątkowej przeważnie oszalowane deskami (których jeszcze w 1971 roku , kiedy prowadzone były badania budownictwa ludowego przez zespół Politechniki Warszawskiej, była większość), jak i mieszane o konstrukcji szachulcowej również z szalunkiem z desek. Chałupy na planie prostokąta, dziś często o zmienionych układach wewnątrz nakryte są jednym typem dachu, dachem dwuspadowym. Pierwotnie większość budynków kryta była słomą (częściej budynki gospodarcze) lub w mniejszym procencie dachówka ceramiczną, karpiówką lub felcówką (częściej budynki mieszkalne). Z czasem zastępowano pierwotne pokrycia nowymi np. dachówką cementową zakładkową.

Obiekty zagrodowe (chałupy i budynki gospodarcze) pochodzą głównie z XIX wieku, z pojedynczymi wyjątkami np. XVIII – wieczna chałupa nr 6 z Przechlewka. Zachowały się obiekty z początku, połowy i końca XIX wieku, a także przełomu XIX i XX wieku.

2.9. Podsumowanie

Walory naturalne stanowią główną atrakcję turystyczną Gminy Przechlewo. Swoim pięknem i różnorodnością przyciągną z pewnością niejednego turystę. Z punktu widzenia rzeźby terenu, sieci hydrograficznej, walorów faunistycznych i florystycznych obszar gminy należy do jednych z najciekawszych i najpiękniejszych terenów Pomorza.

3. CHARAKTERYSTYKA OBECNEGO STANU TURYSTYKI

3.1 Atrakcyjność turystyczna.

Piękne i rozległe kompleksy leśne Borów Tucholskich, zatopione w ich głębi liczne jeziora, przepiękna dolina rzeki Brdy oraz malownicze ciągi dużych i małych jezior rynnowych w większości stromymi stokami są charakterystycznymi elementami krajobrazu Gminy Przechlewo, który ze względu na swoje niespotykane bogactwo i dziewiczą naturę przyciąga z roku na rok coraz więcej turystów

Najbardziej atrakcyjnymi dla różnych form turystyki nawodnej jest ciąg rynnowych jezior: Jezioro Szczytno Wielkie, Szczytno Małe i Jezioro Końskie. Przez jeziora te przepływa rzeka Brda, która stała się bardzo atrakcyjnym szlakiem kajakowym, o znaczeniu międzynarodowym. Dla kajakarzy rzeka dostępna jest na odcinku od Jeziora Głębokiego do Fordonu. Szlak ten liczy 233 km. Ze względów komunikacyjnych spływy zazwyczaj zaczynają się od 8 km biegu rzeki – od położonej w Gminie Przechlewo wsi Nowa Brda.

Coraz większe znaczenie mają szlaki rowerowe, których w gminie jest ok. 14:

1. Szlaki rowerowe Ziemi Człuchowskiej, przebiegające w całości lub częściowo przez teren gminy.
2. Fragment szlaku rowerowego Greenway – Naszyjnik Północy.
3. Edukacyjne ścieżki rowerowe Nadleśnictwa Niedźwiady, położone w całości na terenie gminy.

W najbliższym czasie wyznaczony zostanie szlak rowerowy wokół Jezior Końskie i Szczytno, o długości ok. 25 km, oraz szlak wokół Jeziora Końskiego, Przechlewskiego o długości 11 km.

3.2 Zabytkowe atrakcje turystyczne.

Na turystów czekają w gminie również liczne atrakcje środowiska kulturowego, takie jak:

1. nie do końca odkryte grodziska wczesnośredniowieczne
2. Kościół Św. Anny, z roku 1720 z XVIII – wiecznym barokowym wystrojem wnętrza, polichromią oraz płytą nagrobną Prądyńskich – szachulcowy kościół parafialny
3. renesansowy dzwon z XV stulecia przy Kościele Św. Anny
4. Kościół Matki Boskiej Częstochowskiej - poewangelicki z 1910 roku
5. zabudowa centrum wsi Przechlewo
6. wyspa na Jeziorze Szczytno – Gródek Szczytno – w średniowieczu siedziba książęcego kasztelana administrującego południowo – wschodnimi rubieżami księstwa gdańskiego. Dawne grodzisko otaczają wały o wysokości ponad 4 metrów
7. cmentarz z grobami rodziny papierników Nehringów (z XVIII w.) w Nowej Brdzie. Papiernia powstała w tej wsi w 1696 roku, w wieku XIX została przebudowana na tartak.
8. obelisk w Nowej Brdzie upamiętniający 50 rocznicę pierwszego pobytu Papieża Jana Pawła II na ziemi przechlewskiej oraz dąb, którego sadzonka pochodzi z poświęconych przez Jana Pawła II żołądzi z najstarszego w Polsce Dębu Chrobrego
9. zespół pałacowo – parkowy w Wandzinie (I poł. XIX w.)
10. późnobarokowy dwór z roku 1745 w Jemielnie (Płaszczycy) – od XVII do XIX wieku własność rodu Tuchołków
11. park dworski w Zawadzie – I poł. XIX w.
12. park podworski w Dąbrowie z okazałymi kasztanowcami, jedlinami i sosnami wejmutkami
13. park i dworek szlachecki z XIX wieku w Sapolnie

3.3 Dominujące formy turystyki

W regionie funkcjonuje wiele form turystyki. W poniższym rozdziale scharakteryzowano te z nich, które zdaniem autorów posiadają największe znaczenie dla gospodarki turystycznej regionu

3.3.1 Turystyka rekreacyjno-wypoczynkowa

Do tej kategorii zaliczamy przede wszystkim mieszkańców dużych miast, którzy spędzają urlop w małych miejscowościach. Dawniej ten rodzaj turystyki wiązał się z masowymi wyjazdami do tzw. domów wczasowych i był organizowany przez zakład pracy. Obecnie w gminie letnikami są głównie, osoby w wieku 30-50 lat, którzy posiadają tutaj swój drugi dom lub działkę oraz osoby ich odwiedzające. Przyjeżdżają, aby wypocząć w ciszy i spokoju oraz korzystać z miejscowych atrakcji. Pomimo, że nie są oni stałymi mieszkańcami, korzystają ze wszystkich dostępnych usług, nie tylko tych stricte turystycznych.

Ten rodzaj turystyki charakteryzuje się sezonowością i długookresowością – wczasowicze odwiedzają wieś w okresie wakacyjnym i spędzają tutaj większą część posiadanego urlopu. Przechlewo wraz z ościennymi miejscowościami niestety nie posiada wiele atrakcji i odpowiedniej infrastruktury, z której letnicy mogliby korzystać. Wadą jest brak małych pubów i kawiarenek, które cieszą się zawsze dużą popularnością wśród letników.

3.3.2 Turystyka weekendowa.

Jest to krótkotrwały wypoczynek realizowany w pobliżu miejsca zamieszkania. Jej dynamiczny rozwój w ostatnich latach wynika ze wzrostu

czasu wolnego w końcu tygodnia, konieczność regeneracji sił fizycznych i psychicznych na skutek uciążliwych warunków życia w mieście, a stały brak czasu uniemożliwia dłuższe wyjazdy urlopowe, które zastępowane są krótkimi wyjazdami, często do drugich domów usytuowanych w niedalekiej odległości od miejsca stałego zamieszkania.

Największą grupę turystów weekendowych w Gminie Przechlewo stanowią mieszkańcy Gdańska, Bydgoszczy, którzy szukają tutaj spokoju, ciszy i możliwości relaksu. Jest to pobyt bardzo krótki, zazwyczaj kilkudniowy. Są to głównie rodziny z dziećmi i ich znajomi. Oprócz chęci regeneracji sił i wypoczynku po całym tygodniu pracy często uprawiają turystykę aktywną i krajoznawczą.

Z punktu widzenia miejscowości przyjmującej turystów weekendowych istotne są duże zmiany wielkości popytu w okresie tygodnia na różnego typu usługi – duży wzrost popytu w końcu tygodnia i brak popytu w pozostałe dni – co jest zjawiskiem niekorzystnym.

3.3.3 Turystyka sezonowo-hobbystyczna (grzybiarze i wędkarze)

Przepływająca przez Gminę Przechlewo rzeka Brda, oraz liczne jeziora są istnym rajem dla wędkarzy (można tu spotkać między innymi: karpie, liny, okonie i szczupaki.), a w okolicznych lasach aż roi się od grzybów i jagód, dlatego też rozwinęła się tutaj specjalna forma turystyki sezonowej, związana z wędkowaniem i zbieraniem grzybów i jagód. Ci turyści zatrzymują się na kilka dni, nie potrzebują specjalnej infrastruktury turystycznej.

Aby rozwinąć tę formę turystyki w przyszłości należy zwrócić szczególną uwagę na aspekty ochrony środowiska, szczególnie ochrony wód powierzchniowych oraz lasów i gleb.

3.3.4 Turystyka szkoleniowo-motywacyjna

Turystyka szkoleniowa związana jest z ruchem osób podejmujących podróże w celu uczestniczenia w szkoleniach, seminariach, zjazdach itp. Są to przede wszystkim członkowie różnorodnych organizacji zawodowych, pracownicy firm, naukowcy. Ten rodzaj turystyki ma grupowy, krótkoterminowy i elitarny charakter. Cechuje się wysokimi dziennymi wydatkami osób przyjeżdżających oraz znacznymi korzyściami ekonomicznymi o charakterze bezpośrednim (dla organizatorów) jak i pośrednim (dla gospodarki lokalnej).

Turystyka motywacyjna (stymulacyjna)- jest to kolejny rodzaj turystyki związany z działalnością zawodową, rozwijający się głównie w USA i Europie. Możemy zdefiniować turystykę motywacyjną jako nowoczesny środek zarządzania firmą, stosowany dla uzyskania nadzwyczajnych efektów, polegający na nagradzaniu pracowników, za osiągnięte dobre wyniki w pracy.

3.3.5. Turystyka kwalifikowana

Turystyka kwalifikowana – często nazywana turystyką aktywną – jest specyficzną formą uprawiania turystyki wymagającą przygotowania kondycyjnego i zawodowo – turystycznego. Jej cechą charakterystyczną jest czasowa i dobrowolna zmiana miejsca pobytu turysty, połączoną ze zmianą codziennego trybu życia, zaspokojeniem potrzeby ruchu i wysiłku fizycznego.

Turystykę kwalifikowaną dzielimy na:

3.3.5.1. Turystyka piesza

W Gminie Przechlewo istnieją duże możliwości rozwoju turystyki pieszej, jednak nie są one do końca wykorzystane. Brakuje oznaczonych szlaków

turystycznych, które ułatwiłyby turystom samodzielne zwiedzanie okolicy. W gminie funkcjonuje 14 ścieżek pieszo-rowerowych.

Z uwagi na brak odpowiednich oznaczeń i szczegółowej informacji na temat szlaków, turystyka piesza jest słabo rozwinięta. Szansą na jej zaistnienie jest przede wszystkim odpowiednie przystosowanie szlaków i uzupełnienie ich oznakowania oraz rozpowszechnienie opisu.

3.3.5.2. Turystyka rowerowa

Ta forma uprawiania turystyki kwalifikowanej cieszy się w ostatnich latach bardzo dużą popularnością. Na taki stan rzeczy wpływ ma kilka czynników. Do najważniejszych z nich można zaliczyć:

- możliwość rozwoju turystyki rowerowej bez konieczności ponoszenia dużych nakładów finansowych na przygotowanie infrastruktury, w odróżnieniu od innych form turystyki,
- moda na rower, jako alternatywny środek lokomocji wobec postępującego zanieczyszczenia środowiska (szczególnie wśród osób młodych),
- rosnąca popularność turystyki rowerowej, jako narzędzia pedagogicznego (rowerowe ścieżki edukacyjne, rowerowe wycieczki szkolne w ramach lekcji krajoznawczych, itp.),
- atrakcyjna forma upowszechniania aktywnego wypoczynku.

Zapewnienie turystom odpowiedniej infrastruktury do uprawiania specjalistycznej formy turystyki, jaką jest turystyka rowerowa, stanowi podstawowy warunek jej rozwoju w regionie. Gmina Przechlewo nie dysponuje profesjonalnie przygotowanymi ścieżkami rowerowymi. Brak oznakowanych

tras dla rowerzystów stanowi poważne ograniczenie możliwości rozwoju turystyki rowerowej w okolicy.

3.3.5.3. Turystyka wodna

Gmina Przechlewo posiada liczne jeziora, które są wykorzystywane przez turystów i mieszkańców do kąpieli w sezonie letnim. Większość z jezior posiada dzikie niezagospodarowane plaże. Na terenie gminy występuje tylko jedno kąpielisko strzeżone z ratownikiem tj. nad Jeziorem Końskim na terenie OSiR w Przechlewie. Mankamentem gminy jest brak krytego basenu, który by umożliwił przedłużenie sezonu.

Przez teren gminy przepływa rzeka Brda. Jest ona miejscem licznych spływów kajakowych. Zasadniczym mankamentem szlaku kajakowego jest niewystarczające zagospodarowanie stanic. Wzdłuż szlaku kajakowego na terenie Gminy Przechlewo zlokalizowanych jest 6 stanic, z czego 3 są częściowo zagospodarowane (Folbryk, Nowa Brda i Żoźna). Turystyka jachtowa na terenie gminy prawie nie występuje mimo występującego dużego akwenu wodnego tj. Jeziora Szczytno i Jeziora Końskiego. Ta forma turystyki nie występuje z powodu braku infrastruktury tj. przystanie jachtowe.

3.3.5.4. Turystyka konna

Jest to rodzaj turystyki kwalifikowanej ostatnio bardzo popularny, szczególnie wśród rodzin z dziećmi. W Przechlewie i okolicach znajdują się odpowiednie warunki do rozwoju turystyki konnej. Obecnie hodowlą koni zajmują się dodatkowo gospodarstwa rolne, które umożliwiają turystom wypoczynek w siodle.

3.3.5.5. Turystyka edukacyjna (zielone szkoły)

Uczestnicy tego segmentu turystyki to przede wszystkim dzieci i młodzież szkolna. Podróżują do określonego miejsca (zazwyczaj w niewielkiej odległości od miejscowości macierzystej) w celach poznawczych, edukacyjnych, krajoznawczych najczęściej poza sezonem. Czynnikiem decydującym o zorganizowaniu zielonej szkoły w danej miejscowości jest głównie cena usług noclegowo-żywnościowych oraz atrakcyjność otoczenia pod względem kulturoznawczym.

Gmina Przechlewo w tym celu przystosowała pomieszczenia szkoły, które w okresie wakacyjnym są wykorzystywane na kolonie i obozy sportowe. Jakość tych usług jest niewystarczająca, głównie z powodu złego zaplecza sanitarnego obiektu. Budynek nie jest w pełni przystosowany do pełnienia bazy noclegowej.

3.3.5.6. Turystyka imprezowa

Zauważyć można także zwiększony ruch turystów podczas imprez sportowo-rekreacyjnych tj.

- Międzynarodowy Konkurs Psów Dzikarzy,
- Międzynarodowy spływ kajakowy „Szlakiem Karola Wojtyły”,
- Międzynarodowe Obchody Dni Unii Europejskiej,
- Ogólnopolski Przegląd Sygnałów, Wiersza i Piosenki Myśliwskiej im. Rafała Minicha,
- Okręgowe Zawody Jeździeckie w skokach przez przeszkody,
- Noc Kupały

Ośrodki sportowo-wypoczynkowe przeżywają wtedy istne oblężenie. Jednak ta forma turystyki pełni na terenie gminy rolę poboczną, krótkookresową i nie można na niej oprzeć rozwoju turystyki w regionie.

3.4. Infrastruktura turystyczna

Informacja turystyczna. Najważniejszym ośrodkiem informacji turystycznej w Gminie Przechlewo jest Gminne Centrum Informacji mieszczące się w Bibliotece Wiejskiej w Przechlewie.

3.4.1 Baza noclegowa.

Obiekty bazy noclegowej w obrębie Gminy Przechlewo rozmieszczone są bardzo nierównomiernie. Najważniejszym, wybijającym się w skali regionu ośrodkiem koncentracji bazy noclegowej jest Ośrodek Sportu i Rekreacji znajdujący się w Przechlewie nad Jeziorem Końskim, z domkami letniskowymi o różnym standardzie. Na terenie gminy baza noclegowa rozłożona jest nierównomiernie. Standard oferowanych miejsc noclegowych jest bardzo zróżnicowany. Obiekty udostępniane przez prywatnych przedsiębiorców posiadają dobry nierzadko wysoki standard mieszkaniowy. Natomiast ofert pobytowa występujących ośrodków budzi duże zastrzeżenia.

Ewidencja bazy noclegowej:

Tab. 3 . Ewidencja bazy noclegowej.

Lp	Nazwa obiektu	Adres kontaktowy	Telefon/Fax	adres e-mail, strona ww	Liczba pokoi	Liczba miejsc noclegowych
1	Usługi handlowo – hotelarskie, Daniela Skrzypek	Rzecznička 18 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 667	-----	4	8
2	Pensjonat – Brygida	Dworcowa 3	059 83 34 348, 0 692 578 340	-----	5	18

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

	Dorszyńska	77 – 320 Przechlewo				
3	Wynajem pokoi letniskowych – E. i J. Napiórkowscy	Szkolna 16 b 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 665, 0 604 161 025	-----	5	16
4	Wynajem pokoi letniskowych – „RELAX”, W. Napiórkowska	Sapolno 47/3 77 – 320 Przechlewo	059 83 34353, 059 83 34 825	www.przechlewo-relax.pl worelax.za.pl	12	45
5	Wynajem pokoi letniskowych – Józef Ginter	Człuchowski a 86 a 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 348, 059 83 34 722	-----	3	10
6	Wynajem pokoi letniskowych – Stanisław Jazdzewski	Człuchowski a 39 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 926	-----	3	9
7	Wynajem pokoi letniskowych – Jan Jonasz	os. Jużkowa 18/13 77 – 320 Przechlewo	059 83 342 42	-----	4	10
8	Wynajem pokoi letniskowych – Bernard Maciejak	Młyńska 33 77 – 320 Przechlewo	698 888 117	-----	3	8
9	Wynajem pokoi	Młyńska 7 77 – 320	059 83 346 50	-----	5	12

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

	letniskowych – Zofia Anusik	Przechlewo				
10	Wynajem pokoi letniskowych – M. i J. Dolny	Sapolno 16 77 – 320 Przechlewo	694 069 524	-----	3	7
11	Wynajem pokoi letniskowych – B. Dorszyńska	Młyńska 24 77 – 320 Przechlewo	059 83 343 04, 0 604 120 910	-----	3	7
12	Wynajem pokoi letniskowych – C. Frąckowska – Nielek	Koprzywnic a 77 – 320 Przechlewo	05983 43 318, 0 604 584 209	http://www.rep ublika.pl/jamni k1000	2	5
13	Wynajem pokoi letniskowych –R. Ostaszewski	Człuchowsk a 60 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 556	-----	3	6
14	Wynajem pokoi letniskowych – U. Spiczak - Brzezińska	Dworcowa	059 83 346 22, 0 695 920 070	-----	4	10
15	Wynajem pokoi letniskowych – R. Szypryt	os. Jużkowa 17/13 77 – 320 Przechlewo	059 83 342 46, 0 604 777 019	-----	3	8

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

16	Wynajem pokoi letniskowych – H. Baranowska	Dworcowa 77 – 320 Przechlewo	059 83 342 09	-----	3	6
17	Wynajem pokoi letniskowych – Gabriela Drozd	os. Jużkowa 4/15	059 83 34 265	gabi64d@wp.pl	4	8
18	Wynajem pokoi letniskowych – R. i B. Bielawa	Rzeczynicka 7 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 681, 0 605 222 585	bronislaw.biela wa@ecl.bp.co m	4	8
19	Wynajem pokoi letniskowych –H. Krawczyk	Nowa Wieś 50	059 83 23 127	-----	4	8
20	Wynajem pokoi letniskowych – B. i M. Czarneccy	os. Jużkowa 18/12 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 606, 0 695 421 678	bar_mir@wp.pl	4	8
21	Wynajem pokoi letniskowych –Z. Skwarczak	os. Jużkowa 5/18 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 448 0 608 40 90 90,	www.brda.za.pl	3	6
22	Wynajem pokoi letniskowych – A. Pilarski	Młyńska 66	608 799 977	asenior@poczta .onet.pl	4	12

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

23	Wynajem pokoi letniskowych -T. Wiktorzak	Człuchowsk a 60 77 – 320 Przechlewo	0 602 268 966, 0 606 103 704	www.wypoczynek.bo.pl	2	6
24	Wynajem pokoi letniskowych - T. Habułyk	os. Jurkowa 77 – 320 Przechlewo	0 606 901 841	www.tomek7.republika.pl	3	12
25	Wynajem pokoi letniskowych - OSiR	Człuchowsk a 60 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 405	osir@przechlewo.pl www.maxmedia.pl/przechlewo	31	61
26	Pole namiotowe - OSiR	Człuchowsk a 60 77 – 320 Przechlewo	059 83 34 405	osir@przechlewo.pl www.maxmedia.pl/przechlewo	-----	400

Źródło: Strona internetowa: www.przechlewo.pl

RAZEM MIEJSC NOCLEGOWYCH: 314 (124 pokoje) + 400 miejsc na polu namiotowym

3.4.2. Baza Gastronomiczna

Oferta gastronomiczna Gminy Przechlewo jest bardzo zróżnicowana, zarówno pod względem ilości, jak i jakości. Największa liczba zakładów gastronomicznych różnej wielkości i standardu znajduje się w miejscowości Przechlewo. Niestety z małymi wyjątkami oferta gastronomiczna kończy się na tej miejscowości. W pozostałej części regionu jest już pod tym względem znacznie gorzej. Występująca oferta jest przeważnie bardzo uboga i o niskim standardzie. Zwraca uwagę niemal zupełny brak restauracji i zajazdów przydrożnych przy głównych trasach, przy trasach spływów kajakowych i miejsc przebywania turystów. Innym mankamentem jest bardzo niewielkie

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

wykorzystanie w ofercie oryginalnych dań regionalnych, które mogą w przyszłości stać się jedną z form promocji regionu.

Ewidencja bazy gastronomicznej:

Tab.4. Ewidencja bazy gastronomicznej.

Lp.	Nazwa obiektu	Adres kontaktowy	Telefon/Fax	Oferta gastronomiczna	Godziny otwarcia
1	Restauracja „Fregata” – Ewa i Zbigniew Rejnowscy	os. B. Jużkowa 1 77-320 Przechlewo	tel.: 059 80 231 04 0 667 191 307	Kuchnia ogólna, staropolska, regionalna Organizujemy bankiety, uroczystości rodzinne, pikniki oraz inne usługi gastronomiczne na miejscu i w terenie	codziennie (oprócz poniedziałków) od 12:00 do 22:00
2	Klub „Joker” – Daniela Skrzypek	ul. Rzeczenicka 18 77-320 Przechlewo	tel.: 059 83 34 667 693 864 376	Dania mrożone, Fast food	codziennie od godz. od 18:00 do 24:00 Dyskoteki: środy, 20:00 – 3:00 (sezon letni) soboty, 20:00 – 3:00
3	Pub „Boss” –	ul.	tel.	Dania mrożone,	codziennie

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

	Marian Szczerbiak	Człuchowska 17 77-320 Przechlewo	059 83 34 316 602 616 367	Fast food	godz. 18:00 do 2:00
4	„Sami Swoi” – Agnieszka Galas godz. otwarcia:	ul. Dworcowa 21 77-320 Przechlewo agnieszka.gala s82@wp.pl	tel. 0 697 697 714	Kuchnia ogólna, staropolska, regionalna Organizujemy bankiety, uroczystości rodzinne, pikniki oraz inne usługi gastronomiczne na miejscu i w terenie	wtorek – sobota: 13:00 – 22:00 niedziela – 12:00 – 20:00 poniedziałek – nieczynne
5	Bar piwny – Helena Baranowska	ul. Dworcowa 37a Przechlewo	tel. 059 83 342 09	-----	codziennie po 17:00
6	Punkt gastronomiczny „wiata OSiR”	ul. Człuchowska 60 77-320 Przechlewo		Mrożonki, Fast food	Sezon letni godziny otwarcia zależne od dzierżawcy obiektu
7	Dolny, Sapolno	Sapolno 16 77 – 320 Przechlewo	694 069 524	-----	codziennie: 1 6-22
8	Remiza Julian Szyca	Sapolno 40 77 – 320 Przechlewo	600 753 556	Mrożonki, Fast food	codziennie:

Źródło. Strona internetowa: www.przechlewo.pl

3.4.3 Szlaki Turystyczne

3.4.3.1 Szlaki pieszo-rowerowe

Teren gminy poprzecinany jest bardzo dużą ilością szlaków turystycznych pieszo – rowerowych. Niestety jakość szlaków budzi dużo zastrzeżeń. Do największych mankamentów szlaków należy słabe oznakowanie. Istniejący częściowo szlak pieszo – rowerowy w chwili obecnej jest zupełnie niezagospodarowany. Utworzony jest przez szereg istniejących dróg i ścieżek o różnej nawierzchni. Poruszanie się rowerem po obecnych ścieżkach jest utrudnione – nawierzchnie są nierówne, zniszczone przez spływającą wodę, niekiedy przejazd jest niemożliwy, szczególnie przez odcinki o nawierzchniach z niespoistego gruntu.

Niewystarczająca jest również ilość miejsc postojowych, tzw. stanic rowerowych. Niezbędne jest wytypowanie miejsc postoju oraz ich wyposażenie w ławeczki, stoły, kosze na śmieci itp.

Ważnym elementem, którego brakuje na obecną chwilę, jest ustawienie szeregu tablic informacyjnych wzdłuż szlaku.

Wykaz szlaków pieszo rowerowych znajdujących się na terenie Gminy Przechlewo:

- Trasa „Jelenia” (Koczała – Przechlewo) – 35,3 km
- „Chrobotkowa” (Przechlewo – Człuchów) – 20,3 km
- „Głazów Narzutowych” (Przechlewo – Człuchów) – 37,2 km
- Ornitologiczna (Przechlewo – Przechlewo) – 16 km
- Szlak Jagodowy (Człuchów – Wandzin – Płaszczycza – Lisewo – Dobrzyń – Człuchów) – 41,5 km

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

- Wokół Jezior (Człuchów – Rybakówka – Szczytno – Dolinka – Koprzywnica – Człuchów) 51,2 km
- Morenowa (Czarne – Pakotulsko – Przechlewo) – 34 km
- Szlakiem Dzika Maćka (Lipczynek – Przechlewko – Lipczynek) – 16,5 km
- Wokół Jeziora Lipczyno Wielkie (Lipczynek – Lipczynek) – 16 km

Fragment szlaku rowerowego Greenway – Naszyjnik Północy

Edukacyjne ścieżki rowerowe Nadleśnictwa Niedźwiady, położone w całości na terenie gminy:

- „Wokół Jeziora Lipczyno” – 18,5 km
- „Do Przechlewa i nad Jezioro Krasne” – 14,5 km
- „Do Imielna i nad Jezioro Gwiazda” – 16,5 km
- „Do Zawady i nad Jezioro Szczytno” – 17 km.

W najbliższym czasie wyznaczony zostanie szlak rowerowy wokół Jezior Końskie i Szczytno, o długości ok. 25 km, oraz szlak wokół Jeziora Końskiego, Przechlewskiego o długości 11 km.

3.4.3.2. Szlaki kajakowe

Przez teren Gminy przepływa rzeka Brda, a mianowicie jej górny odcinek. Rzeka przecinając malowniczy teren gminy jest atrakcją dla turystów chętnych spędzić swój wolny czas w kajaku. Podczas spływu rzeką można w znakomity sposób podziwiać piękno otaczającej przyrody. Niestety również szlak spływu rzeką pozostawia bardzo dużo zastrzeżeń. Na terenie gminy mieści się 6 stanic wodnych, z czego 3 są częściowo zagospodarowane (Folbryk, Nowa Brda, Żołna).

Wzdłuż szlaku (przedstawione na mapie nr 4) zlokalizowane są miejsca przeznaczone do wypoczynku uczestników spływów kajakowych. Poprawę jakości tych miejsc osiągnąć można modernizując ich zagospodarowanie. Modernizacja polegać może na wprowadzeniu obiektów takich jak toalety, wiaty z ławkami, kosze na odpadki, wyznaczeniu miejsca na ognisko.

KAJAKOWY SZLAK GÓRNEJ BRDY Gmina Przechlewo

Źródło: Mapa turystyczna Gminy Przechlewo - Kajakowy Szlak Górnej Brdy.
Opracowanie własne.

Rys . 4 Mapa turystyczna Gminy Przechlewo.

3.4.4 Wypożyczalnia sprzętu turystycznego

Najstarsza wypożyczalnia sprzętu wodnego i sportowego znajduje się nad Jeziorem Końskim na terenie OSiR w Przechlewie. Ośrodek oferuje wynajem rowerów wodnych, kajaków, łodzi wędkarskich. Dodatkowo można wypożyczyć kajaki od firm zlokalizowanych na terenie gminy:

- Firma „Superkajak” z siedzibę w Przechlewie. Produkuje kajaki, łodzie, canoe oraz inne wyroby z laminatu. W Przechlewie posiada bazę, z której wywozi kajaki oraz canoe na spływy kajakowe.
- Firma „Canoe” z siedzibą w Przechlewie zajmuje się wynajmem kajaków i organizacją spływów kajakowych na terenie gminy i nie tylko. Jest jedyną wypożyczalnią oferującą wynajem rowerów. Również na terenie gminy spływy kajakowe organizują inne firmy zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie.

3.5.5. Ruch turystyczny

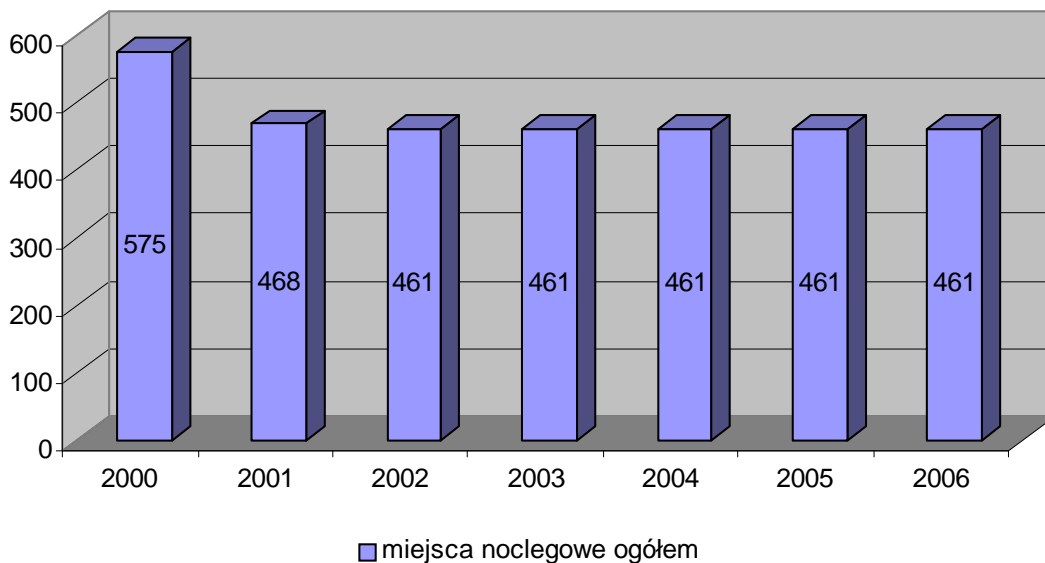
W Gminie Przechlewo zaobserwować można bardzo duże wahania w ruchu turystycznym. To zachowanie spowodowane jest warunkami pogodowymi występującymi w sezonie letnim w Gminie Przechlewo. Podczas niesprzyjającej pogody obserwuje się mniejszą ilość turystów. Spowodowane jest to małym zapleczem noclegowym. Podczas takiej pogody można zaobserwować małą liczbę turystów stacjonujących na polach namiotowych.

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

Tab.5. Ruch turystyczny w Gminie Przechlewo.

	Rok badania						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
miejsca noclegowe ogółem	575	468	461	461	461	461	461
korzystający z noclegów ogółem	3072	2948	2186	2744	2443	3680	2163
udzielone noclegi ogółem	9973	9222	6481	7651	6141	11911	4301

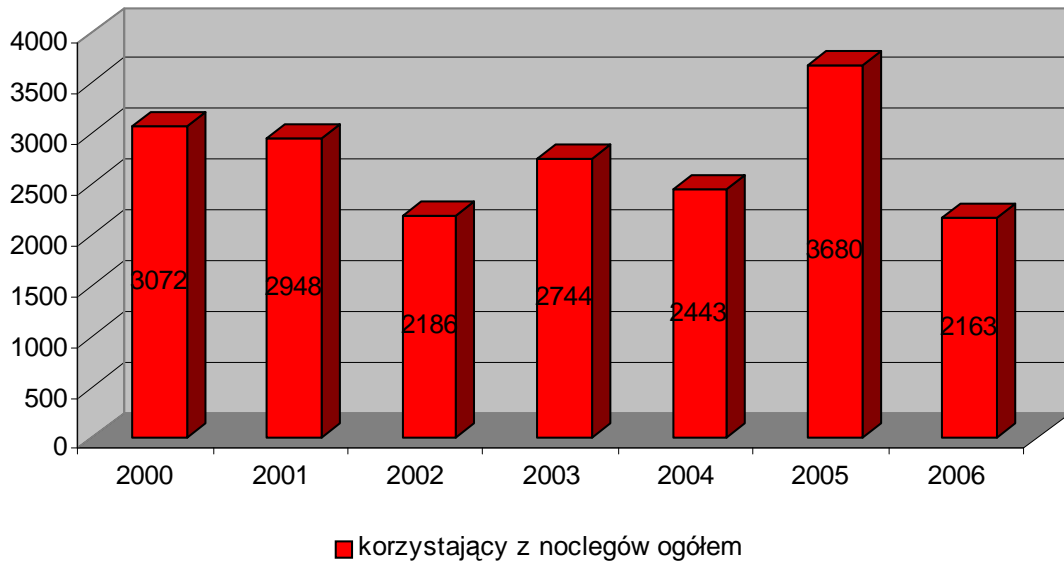
Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Rys. 5. Liczba miejsc noclegowych ogółem w latach 2000 – 2006.

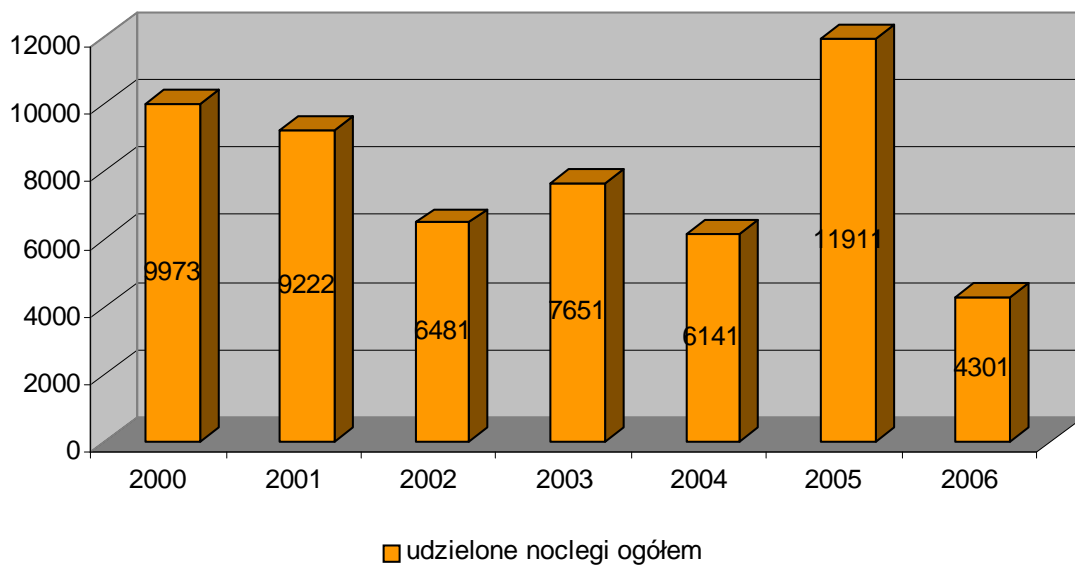
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

Rys. 6. Liczba korzystających z noclegów ogółem w latach 2000 – 2006.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Rys. 7. Liczba udzielonych noclegów ogółem w latach 2000 – 2006.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

4. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU TURYSTYKI

4.1. Synteza uwarunkowań

Na podstawie analizy „Inwentaryzacji Zasobów Turystycznych Gminy Przechlewo” określone zostały mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla Gminy Przechlewo. Zestawienie to tworzy podstawę do podjęcia zasadniczych decyzji w ramach strategii rozwoju turystyki, do których należą: określenie produktu turystycznego i potencjalnych grup jego odbiorców, sposobu funkcjonowania produktu oraz zaleceń dla budowy strategii promocji obszaru.

Celem analizy SWOT (SWOT jest akronimem angielskich słów: STRENGTHS – mocne strony, WEAKNESSES – słabe strony, OPPORTUNITIES – szanse i THREATS – zagrożenia) jest z jednej strony ukazanie wszystkich potencjalnych szans rozwoju gminy w obszarze turystyki i rekreacji oraz z drugiej strony analiza ewentualnych zagrożeń związanych ze zmianami dokonującymi się w otoczeniu promowanego lokalnego produktu turystycznego Gminy Przechlewo. Wyniki tej analizy są bardzo ważne, ponieważ w warunkach dynamicznie zmieniającego się otoczenia, marketing produktu turystycznego zależy przede wszystkim od umiejętności dostrzegania i wykorzystania pojawiających się szans rynkowych.

Na możliwości rozwoju gospodarczego składają się zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki, które można określić w postaci mocnych i słabych stron stanu istniejącego oraz szans i zagrożeń wynikających z czynników zewnętrznych. Powyższe uwarunkowania przedstawia tabela:

Analiza silnych i słabych stron w zakresie rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo.

Tab. 6. Analiza silnych i słabych stron w zakresie rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo.

Silne strony	Słabe strony
☺ malowniczy i urozmaicony krajobraz, ☺ bogactwo i różnorodność zasobów	☹ niski poziom zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnej,

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

przyrodniczych i krajobrazowych, ☺ duży stopień lesistości gminy, ☺ liczne czyste jeziora, ☺ stosunkowo młode społeczeństwo, ☺ wzrastająca przedsiębiorczość społeczeństwa, ☺ korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, ☺ duży potencjał dla rozwoju ruchu turystycznego, ☺ gminne imprezy o znaczeniu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, ☺ sprawny system segregacji odpadów, ☺ stała poprawa stanu środowiska, ☺ zadbane miejscowości i czyste ulice, ☺ warunki umożliwiające uprawianie różnych form turystyki przez cały rok, ☺ istnienie podstawowej, choć niewielkiej bazy turystycznej i okołoturystycznej, ☺ stosunkowo niskie ceny w nielicznych funkcjonujących gospodarstwach agroturystycznych, ☺ dobre warunki do rozwoju turystyki wiejskiej, ☺ coraz liczniejsze plany lokalnych mieszkańców do tworzenia gospodarstw agroturystycznych z pomocą środków UE w ramach PROW 2007 – 2013, ☺ znakomite warunki do rozwijania różnorodnych form turystyki specjalistycznej (przyrodniczej i kulturowej) i aktywnej (pieszej, rowerowej, kajakowej), ☺ znakomite warunki do rozwijania edukacji ekologicznej i turystyki edukacyjnej, ☺ coraz większy udział społeczności lokalnych w rozwoju turystyki (poprzez inwestycje turystyczne, zatrudnienie w turystyce, rozwój agroturystyki itp.), ☺ sprzyjające rozwojowi turystycznemu warunki klimatyczne, ☺ znaczący udział obszarów chronionych - rezerwaty i parki krajobrazowe, ☺ relatywnie dobra, zewnętrzna dostępność	☹ niski poziom wiedzy i umiejętności w zakresie technologii informatycznych, ☹ słaby dostęp do specjalistycznych świadczeń służby zdrowia, ☹ słaby dostęp do obiektów kultury i rozrywki, ☹ niskie wskaźniki zatrudnienia, ☹ brak aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, ☹ uboga i niezróżnicowana oferta turystyczna, ☹ słaba promocja lokalnych produktów turystycznych i żywnościowych, ☹ zły stan techniczny części dróg powiatowych i gminnych, ☹ brak połączeń komunikacyjnych z innymi miejscowościami, ☹ likwidacja osobowej linii kolejowej, ☹ położenie gminy z dala od większych miast, ☹ brak bazy towarzyszącej, szczególnie ośrodków rekreacyjno – sportowych nad zbiornikami wodnymi, ☹ nieliczna, słabo rozwinięta i przestarzała baza turystyczna i rekreacyjna, ☹ słabo rozwinięta lokalna baza gastronomiczna, ☹ brak wystarczających środków finansowych w budżecie gminy na dynamiczny rozwój turystyki, ☹ niskie dochody mieszkańców gminy, utrudniające planowane przez mieszkańców inwestycje z zakresu infrastruktury okołoturystycznej np. punkty gastronomiczne, miejsca noclegowe itd.; ☹ niewystarczająca baza noclegowa, ☹ niedostateczna promocja turystyczna gminy, ☹ niedostatecznie rozwinięty system ośrodków i punktów informacji turystycznej,

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

komunikacyjna gminy, ☺ niski stopień industrializacji i brak przemysłu ciężkiego, czystość środowiska naturalnego,	☹ niedostatek turystycznych ofert dotyczących różnych form turystyki aktywnej, ☹ zbyt mało urozmaicony program pobytu w gospodarstwach agroturystycznych, ☹ brak atrakcyjnych programów pobytu poza głównym sezonem turystycznym,

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo. Analiza badania ankietowego.

Analiza szans i zagrożeń w zakresie rozwoju turystyki w Gminie

Przechlewo.

Tab.7. Analiza szans i zagrożeń w zakresie rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo.

Szanse	Zagrożenia
☞ ożywienie gospodarki krajowej i europejskiej, ☞ rozwój instytucji wspierających rynek pracy, w tym współfinansowanych z funduszy UE, ☞ wspieranie (również ze środków) przedsiębiorczości i innowacji, ☞ rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne, ☞ nacisk Unii i Polski na rozwój obszarów wiejskich, ☞ tworzenie partnerstw w celu pozyskiwania środków, ☞ wykorzystanie funduszy unijnych, ☞ decentralizacja funduszy publicznych, ☞ rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym wzrost znaczenia organizacji pozarządowych, ☞ rozwój profilaktyki zdrowotnej i jednostek ochrony zdrowia, ☞ wzrost znaczenia wykorzystania energii odnawialnej w Polsce, ☞ tendencje w turystyce - rosnąca aktywność turystyczna, zainteresowanie turystyką aktywną, wzmożony popyt na wyjazdy weekendowe, rozwój turystyki rodzinnej, ☞ większe możliwości inwestycyjne – swoboda zakupu nieruchomości przez cudzoziemców (specjaliści twierdzą, iż może to w zasadniczy sposób pobudzić rozwój agroturystyki), ☞ bogacenie się społeczeństw,	☹ ruchy migracyjne prowadzące do utraty tożsamości lokalnej, w tym kulturowej, ☹ odpływ młodzieży, ☹ wzrost średniej wieku społeczeństwa, ☹ odpływ wykwalifikowanych i wysoko wykształconych mieszkańców, ☹ ograniczenia w dostępie do edukacji i kultury, ☹ wolne tempo wzrostu gospodarczego, hamujące wzrost zatrudnienia, ☹ utrzymujące się wysokie koszty pracy i kapitału, ☹ zmiany w mechanizmach wsparcia i polityce UE w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa, ☹ powolne osiąganie przez administrację publiczną zdolności instytucjonalnej absorpcji funduszy strukturalnych UE, ☹ kryzys finansów publicznych, ☹ ograniczona skuteczność rządowych programów wspierających restrukturyzację ochrony zdrowia i opieki społecznej, ☹ słabo rozwinięty sektor małych i średnich przedsiębiorstw, ☹ pogorszenie sytuacji materialnej przeciętnej polskiej rodziny w pierwszych latach członkostwa w UE – spadek aktywności

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

👉 rosnący popyt na kompleksowe pakiety usług turystycznych,	turystycznej, ●* niekorzystne tendencje w turystyce przyjazdowej (spadek przyjazdów może być jeszcze większy po wprowadzeniu obowiązku wizowego dla naszych wschodnich sąsiadów),●* degradacja środowiska naturalnego.●* brak znaczących inwestorów w branży turystycznej,●* brak środków finansowych na modernizację infrastruktury turystycznej,

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo. Analiza badania ankietowego.

Podsumowanie silnych i słabych stron.

Tab.8. Podsumowanie silnych i słabych stron.

Silne i słabe strony	<u>WNIOSEK: Występuje przewaga słabych stron nad silnymi</u> Mocne strony Gminy Przechlewo wynikają głównie z występującego na obszarze dobrze zachowanego środowiska naturalnego, występowanie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, dużego stopnia lesistości i dobrze rozbudowana sieć hydrograficzna. Natomiast słabe strony są przede wszystkim wynikiem braku dobrze rozwiniętej infrastruktury ogólnej i turystycznej, braku koordynacji i działań promocyjnych gminy. Gmina ma doskonałe perspektywy rozwoju sektora turystycznego, potrzebuje jednak pieniędzy na odpowiednie pod względem jakości i ilości zagospodarowanie turystyczne. Rozwój sektora turystycznego pozwoliłby również utworzyć nowe miejsca pracy i uporać się z problemem bezrobocia.

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo. Analiza badania ankietowego.

Podsumowanie szans i zagrożeń rozwojowych.

Tab.9. Podsumowanie szans i zagrożeń rozwojowych.

Szanse i zagrożenia	<u>WNIOSEK: Występuje przewaga zagrożeń nad szansami</u> Przewaga zagrożeń rynkowych maleje w stosunku do szans rozwojowych, co wskazuje, iż kierunek dotyczący aktywizacji obszaru pod względem turystycznym jest słuszny. Region posiada możliwości rozwoju turystyki nie tylko w oparciu o walory naturalne (turystyka przyrodniczo-krajoznawcza), ale również w zakresie agroturystyki, turystyki aktywnej i specjalistycznej (wycieczki piesze, rowerowe, wędkarstwo, myślistwo, sokolnictwo, ekologia) oraz związanej z kulturą. W perspektywie długookresowej szansą dla Gminy Przechlewo jest niewątpliwie wstąpienie Polski do Unii Europejskiej. Pozytywne konsekwencje mają również tendencje występujące na światowym rynku turystycznym.

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo. Analiza badania ankietowego.

Wnioski

Tab.10. Wnioski.

Wnioski	Strategia tzw. zrównoważonego rozwoju bazy turystycznej obszaru poprzez kreację i wdrożenie Strategii Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo, przyczyni się znacznie do zwiększenia atrakcyjności naszej Gminy. Do elementów realizacji strategii powinny należeć m.in.: • opracowanie i wdrożenie koncepcji budowy i rozwoju markowych produktów turystycznych, pozwalających na budowę silnego wizerunku Gminy;• oparcie elementów promocyjnych,• opracowanie grupy imprez zgodnych z założonym wizerunkiem Gminy i wypracowaną koncepcją zintegrowanego produktu turystycznego obszaru;• opracowanie planu komunikacji marketingowej Gminy z otoczeniem.

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo. Analiza badania ankietowego.

III. OCENA OCZEKIWAŃ I OPINIE DOTYCZĄCE ROZWOJU TURYSTYKI

Rozdział ten został sporządzony na podstawie ankiety. 236 ankiet zostało rozdanych społeczności Gminy Przechlewo, a w szczególności producentom i przedsiębiorcom regionalnym, oraz mieszkańcom, radnym i sołtysom. Z 236 ankiet zostało odesłanych 67.

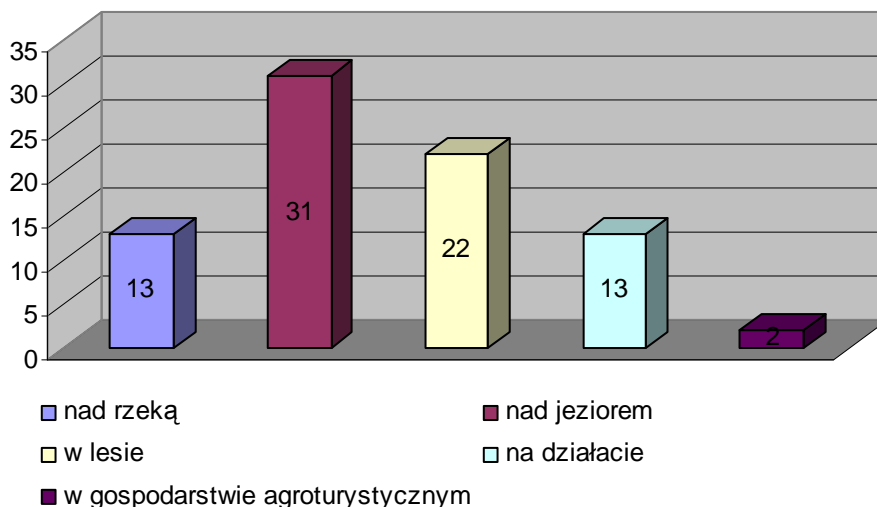
1. ANALIZA DANYCH ANKIETOWYCH.

Odp. pyt 1. Gdzie najchętniej spędził by Pan/Pani czas wolny w naszej gminie?

Tab 11. Gdzie najchętniej spędził by Pan/Pani czas wolny w naszej gminie?

Gdzie najchętniej spędził by Pan/Pani czas wolny w naszej gminie?						
	nad rzeką	nad jeziorem	w lesie	na działacie	w gospodarstwie agroturystycznym	inne
Głosy ankietowanych	13	31	22	13	2	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.8. Gdzie najchętniej spędził by Pan/Pani czas wolny w naszej gminie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

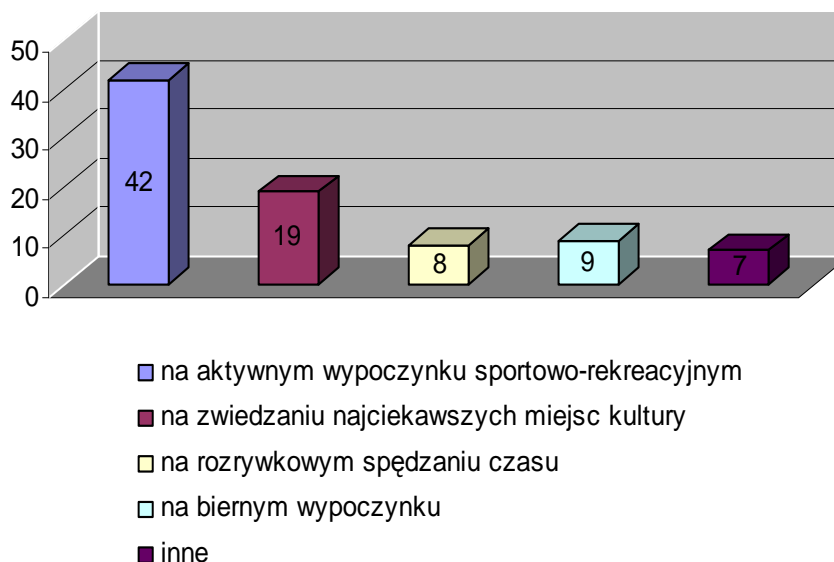
Mieszkańcy gminy uważają, że najciekawszymi miejscami godnymi polecenia, nad którymi najchętniej spędzają wolny czas to jeziora, ale również lasy i rzeka Brda.

Odp. pyt. 2. Jak najczęściej spędza Pan/Pani czas wolny w miejscu wypoczynku?

Tab. 12 . Jak najczęściej spędza Pan/Pani czas wolny w miejscu wypoczynku ?

Jak najczęściej spędza Pan/Pani czas wolny w miejscu wypoczynku?					
	na aktywnym wypoczynku sportowo-rekreacyjnym	na zwiedzaniu najciekawszych miejsc kultury	na rozrywkowym spędzaniu czasu	na biernym wypoczynku	inne
Głosy ankietowanych	42	19	8	9	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Tab. 9 . Jak najczęściej spędza Pan/Pani czas wolny w miejscu wypoczynku ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

Większość ankietowanych spędza czas wolny aktywnie. 61 jeden odpowiedzi z 85 głosów zakłada, że spędza czas na aktywnym wypoczynku sportowo-rekreacyjnym, oraz na zwiedzaniu najciekawszych miejsc kultury.

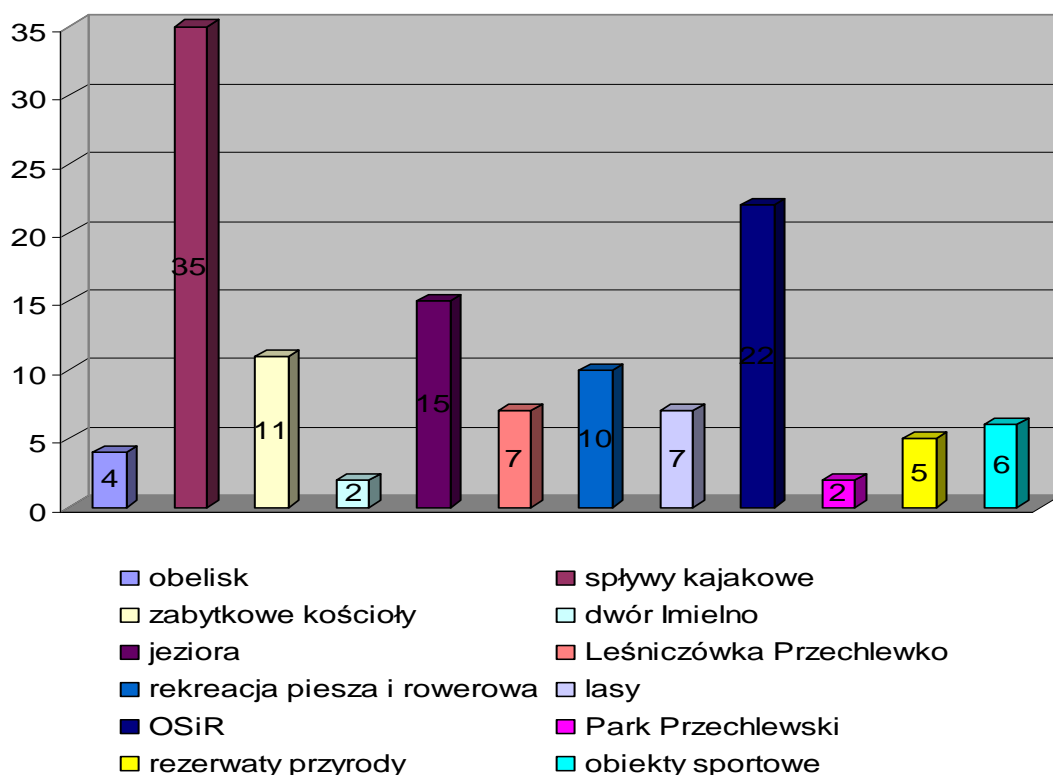
Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

Odp. pyt.3. Jakie obiekty lub możliwości rekreacji zalicza Pan/Pani do głównych atrakcji w naszej gminie?

Tabel.13. Jakie obiekty lub możliwości rekreacji zalicza Pan/Pani do głównych atrakcji w naszej gminie?

Jakie obiekty lub możliwości rekreacji zalicza Pan/Pani do głównych atrakcji w naszej gminie?												
	obelisk	splywy kajakowe	zabytkowe kościoły	dwór Imielno	jeziora	Leśniczówka Przechlewko	rekreacja piesza i rowerowa	las	OSiR	Park Przechlewski	rezerwat przyrody	obiekty sportowe
Głosy ankietowanych	4	35	11	2	15	7	10	7	22	2	5	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.10. Jakie obiekty lub możliwości rekreacji zalicza Pan/Pani do głównych atrakcji w naszej gminie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

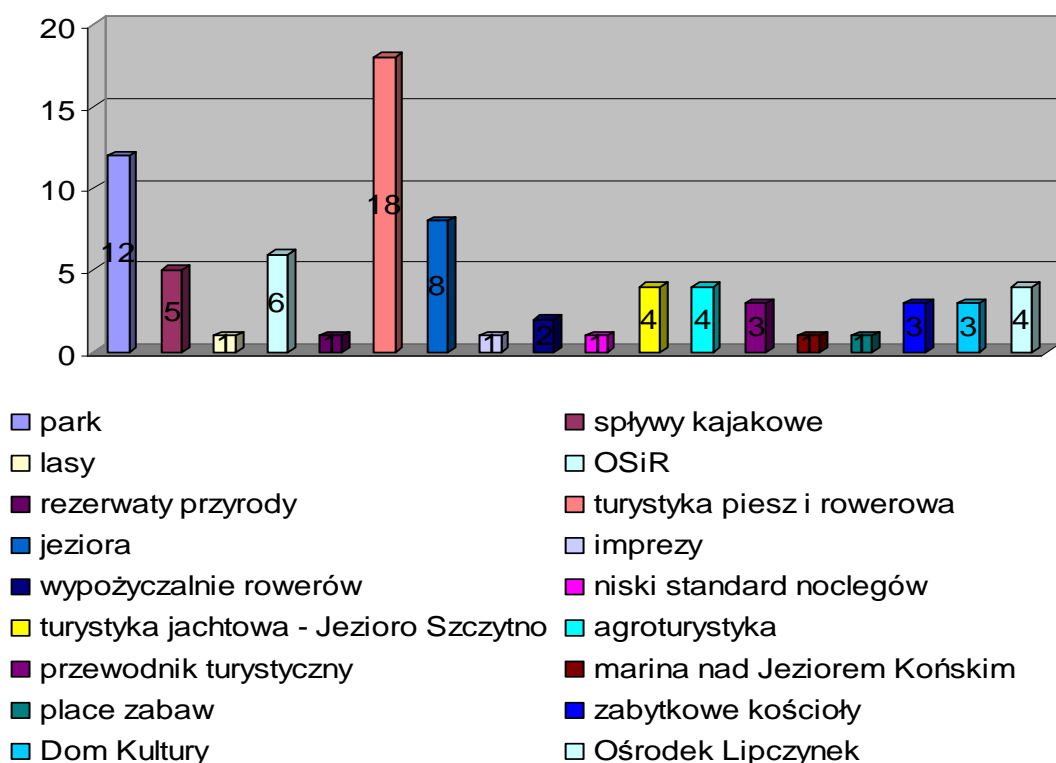
Ankietowani uważają, że najciekawszą atrakcją turystyczną Gminy Przechlewo są splywy kajakowa rzeką Brdą, a najciekawszym miejscem do spędzania wolnego czasu jest teren OSiR-u nad jeziorem Końskim.

Odp. pyt. 4 . Która z atrakcji turystycznych gminy jest według Pana/Pani niewystarczająco wykorzystana?

Tab. 14. Która z atrakcji turystycznych gminy jest według Pana/Pani niewystarczająco wykorzystana?

Która z atrakcji turystycznych gminy jest według Pana/Pani niewystarczająco wykorzystana?																			
	park	spływy kajakowe	lasy	OSiR	rezerwat przyrody	turystyka piesza i rowerowa	jeziora	imprezy	wypożyczalnie rowerów	niski standard noclegów	turystyka jachtowa - Jezioro Szczytno	agroturystyka	przewodnik turystyczny	marina nad Jeziorem Końskim	place zabaw	zabytkowe kościoły	Dom Kultury	Ośrodek Lipczynek	
Głosy ankietowanych	12	5	1	6	1	18	8	1	2	1	4	4	3	1	1	3	3	4	

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 11. Która z atrakcji turystycznych gminy jest Pana/Pani niewystarczająco wykorzystana?

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

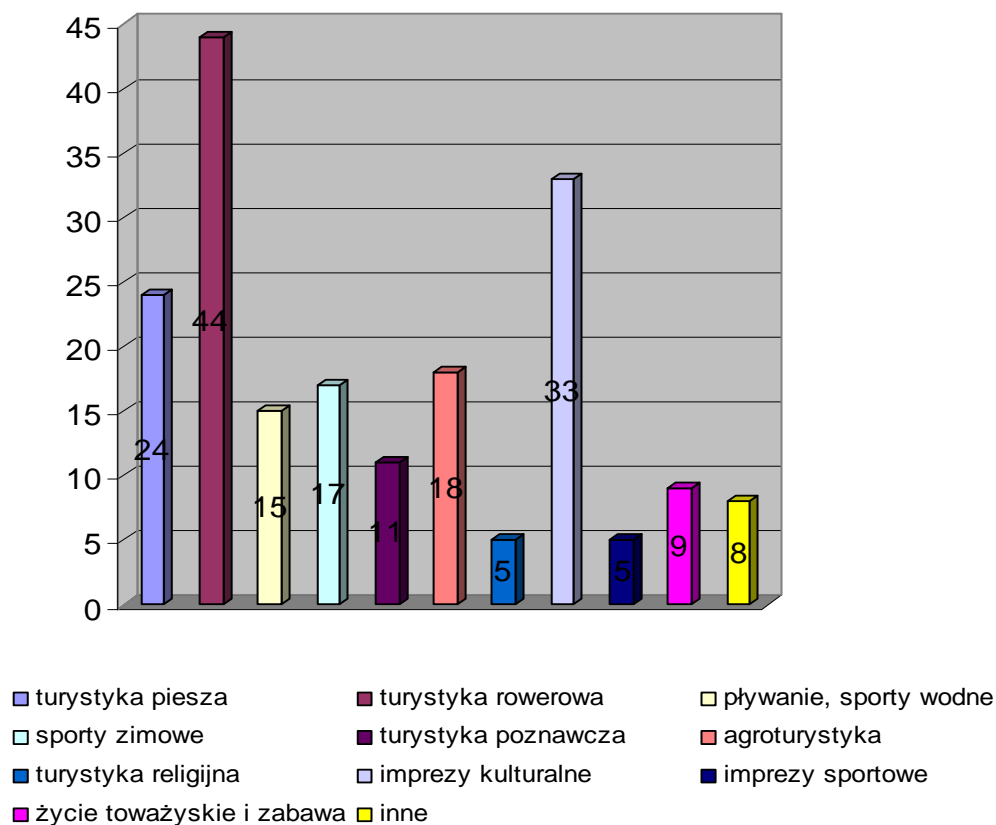
Ankietowani uważają, że w Gminie Przechlewo jest niewłaściwie wykorzystana turystyka piesza i rowerowa. Również uważają iż Park Przechlewski jest niewłaściwie zagospodarowany.

Odp. pyt.5. Która z możliwości rekreacji powinna być bardziej rozwinięta ?

Tab. 15 Która z możliwości rekreacji powinna być bardziej rozwinięta ?

Która z możliwości rekreacji powinna być bardziej rozwinięta ?											
	turystyka piesza	turystyka rowerowa	plywanie, sporty wodne	sporty zimowe	turystyka poznawcza	agroturystyka	turystyka religijna	imprezy kulturalne	imprezy sportowe	życie towarzyskie i zabawa	inne
Głosy ankietowanych	24	44	15	17	11	18	5	33	5	9	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 12. Która z możliwości rekreacji powinna być bardziej rozwinięta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

Ankietowani uważają iż w Gminie Przechlewo należy rozwinąć turystykę pieszą i rowerową. Również uważają iż oferta imprez kulturalnych jest na

niewłaściwym poziomie, nie dostosowana do potrzeb turystów i lokalnej społeczności.

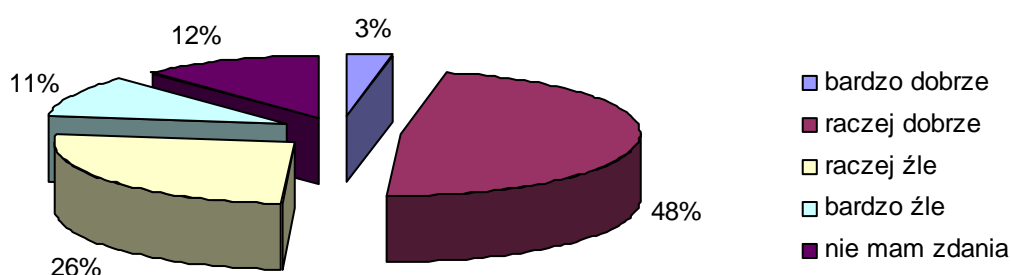
Odp. pyt. 6. Jak oceniacie państwo infrastrukturę i wyposażenie turystyczne naszej gminy?

6.1 Możliwość zakwaterowania i noclegu

Tab. 16. Możliwość zakwaterowania i noclegu.

Możliwość zakwaterowania i noclegu					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	2	31	17	7	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 13. Możliwość zakwaterowania i noclegu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

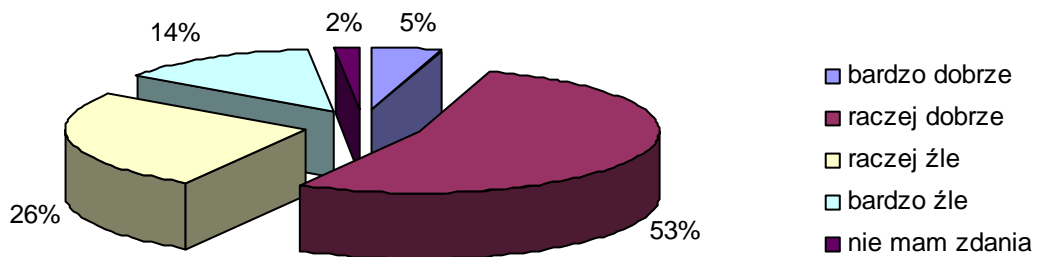
Ankietowani w 51% uważają iż zaplecze noclegowe jest wystarczające dla potrzeb turystyki w naszej gminie. 1/3 ankietowanych jest niezadowolona z zaplecza noclegowego.

6.2 Zakres i dostępność punktów gastronomicznych?

Tab. 17. Zakres i dostępność punktów gastronomicznych

Zakres i dostępność punktów gastronomicznych					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	3	35	17	9	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 14. Zakres i dostępność punktów gastronomicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

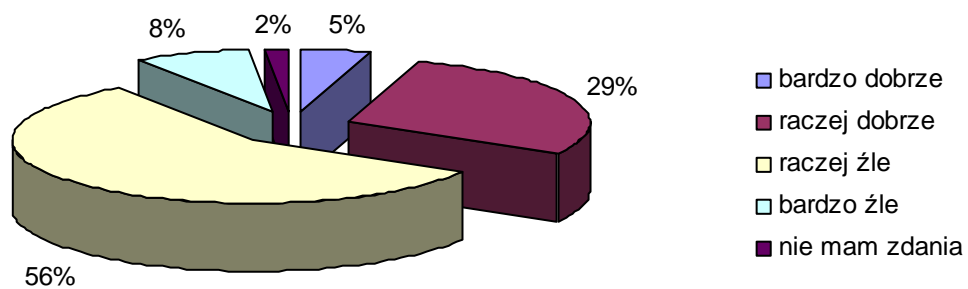
Ponad połowa mieszkańców uważa iż obecna baza gastronomiczna jest wystarczająca. Natomiast 30% ankietowanych jest niezadowolona z obecnej oferty gastronomicznej.

6.3 Infrastruktura drogowa - drogi i parkingi?

Tab. 18. Infrastruktura drogowa - drogi i parkingi.

Infrastruktura drogowa - drogi i parkingi					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	3	18	36	5	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 15. Infrastruktura drogowa - drogi i parkingi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

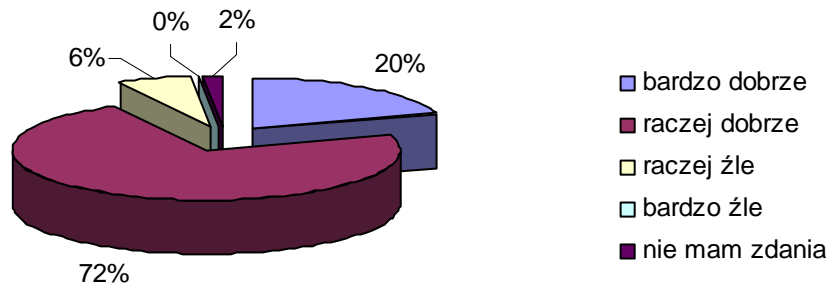
Aż 64% ankietowanych jest niezadowolona z istniejącej infrastruktury drogowej.

6.4. Oferta robienia zakupów?

Tab. 19. Oferta robienia zakupów

Oferta robienia zakupów					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	13	47	4	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 16. Oferta robienia zakupów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

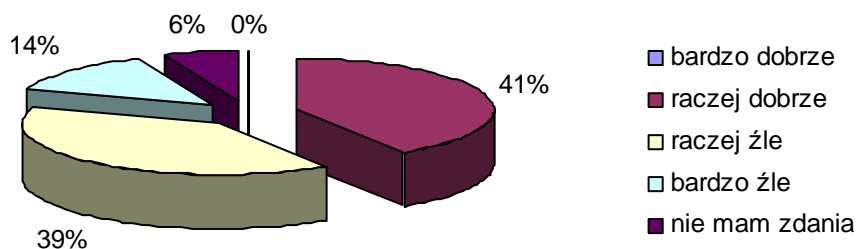
82% ankietowanych uważa iż baza handlowa jest wystarczająca dla zapotrzebowań mieszkańców gminy i turystów.

6.5 Oferta zabaw i imprez towarzyskich?

Tab.20. Oferta zabaw i imprez towarzyskich.

Oferta zabaw i imprez towarzyskich					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	0	27	26	9	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 17. Oferta zabaw i imprez towarzyskich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Wnioski:

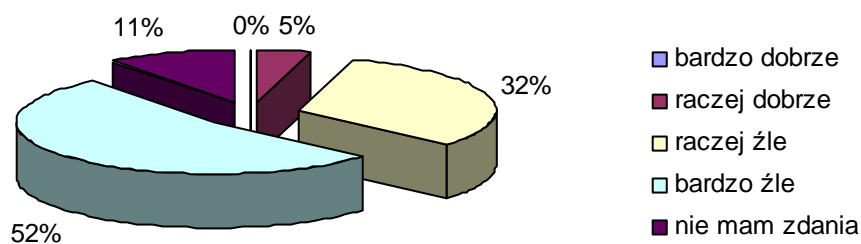
Na podstawie badań ankietowych nie można wysunąć jednoznacznego wniosku na temat oferty zabaw i imprez towarzyskich. Połowa badanych osób jest zadowolona z oferty, natomiast 2 połowa wskazuje na niedociągnięcia występującej oferty.

6.6 Wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci?

Tab. 21 Wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci

Wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	0	3	21	35	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.18. Wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

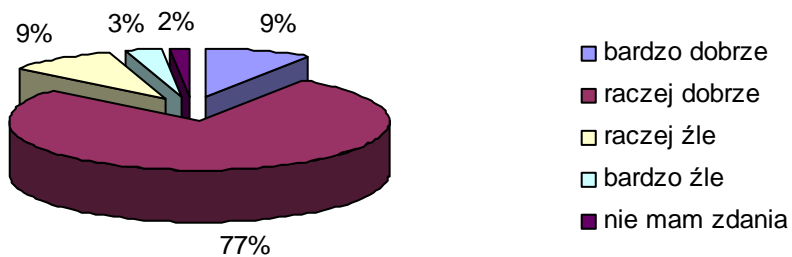
Ankietowani w 84% wskazują, iż należy poprawić wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci.

6.7 Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez sportowych?

Tab. 22. Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez sportowych.

Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez sportowych					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	6	50	6	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 19. Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez sportowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

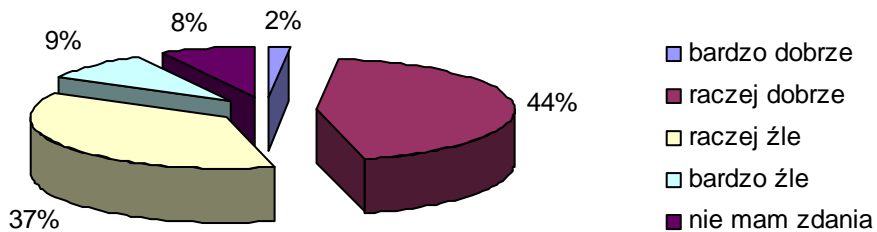
Ankietowani w 86% są zadowoleni z organizacji imprez sportowych.

6.8. Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez kulturalnych?

Tab. 23. Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez kulturalnych

Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez kulturalnych					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	1	29	24	6	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Tab. 20. Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez kulturalnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

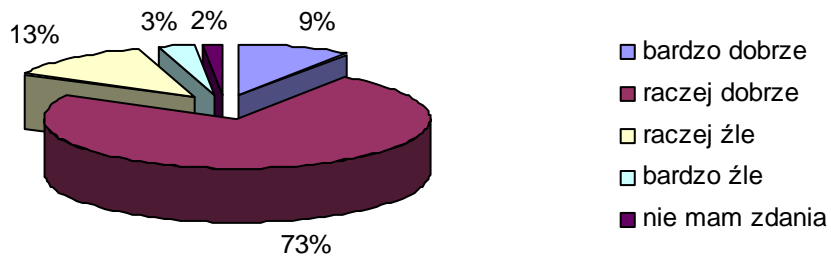
Na podstawie badań nie można wysunąć jednoznacznych wniosków. Społeczeństwo prawie w połowie jest zadowolone z oferty kulturalnej gmin, natomiast druga połowa wskazuje na możliwość poprawy oferty kulturalnej.

6.9 Dbalność o czystość i porządek?

Tab. 24. Dbalność o czystość i porządek

Dbalność o czystość i porządek					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	6	47	8	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 21. Dbalność o czystość i porządek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

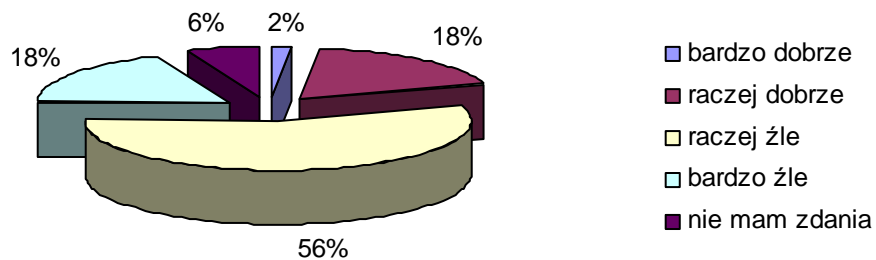
82% ankietowanych jest zadowolona z występującej czystości, porządku w Gminie Przechlewo.

6.10 Infrastruktura rowerowa - trasy i szlaki?

Tab.25. Infrastruktura rowerowa - trasy i szlaki.

Infrastruktura rowerowa - trasy i szlaki					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	1	12	36	12	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 22. Infrastruktura rowerowa - trasy i szlaki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

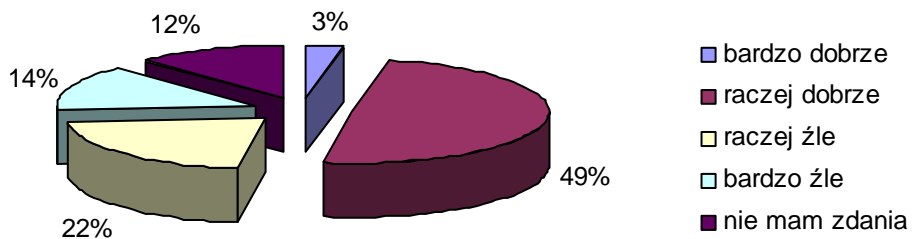
Istniejąca infrastruktura, szlaki piesze rowerowe są niewystarczające. Takie zdanie wyraża 64% badanych.

6.11. Infrastruktura wodna - stanice wodne?

Tab.26. Infrastruktura wodna - stanice wodne

Infrastruktura wodna - stanice wodne					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	2	32	14	9	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 23. Infrastruktura wodna - stanice wodne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

Zagospodarowanie infrastrukturalne szlaku Brdy ankietowani w połowie oceniają jako wystarczające.

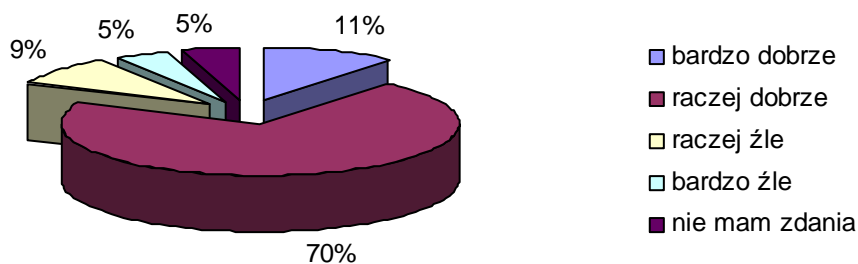
Odp. pyt.7. Jakie oceniacie Państwo dbałość o rozwój turystyki w naszej gminie?

7.1 Dostępność informacji o gminie.

Tab.27. Dostępność informacji o gminie.

Dostępność informacji o gminie					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	7	46	6	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 24. Dostępność informacji o gminie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

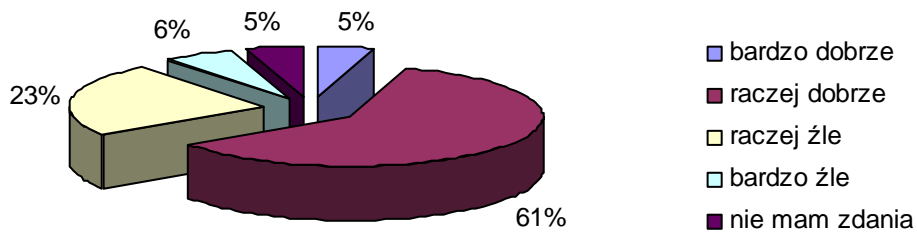
Ankietowani są zadowoleni z promocji gminy, uważają w 81%, że informacja o Gminie Przechlewo jest wystarczająco dostępna zarówno dla mieszkańców i turystów.

7.2 Lokalne oznaczenia informacyjne?

Tab. 28. Lokalne oznaczenia informacyjne.

Lokalne oznaczenia informacyjne					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	3	39	15	4	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.25.Lokalne oznaczenia informacyjne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

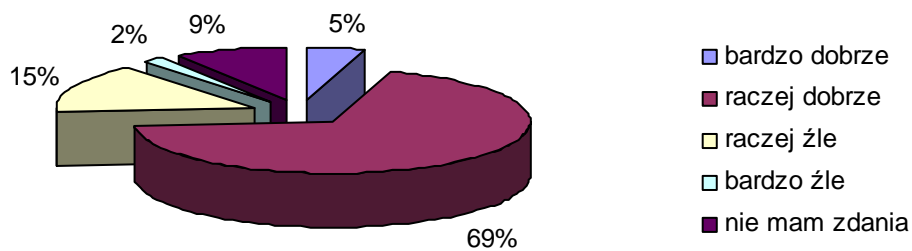
Lokalna ludność uważa w 66%, że lokalne oznaczenia i punkty informacji są dobre i wystarczające dla turystów.

7.3 Dbalność o zabytki i atrakcje turystyczne.

Tab.29. Dbalność o zabytki i atrakcje turystyczne.

Dbalność o zabytki i atrakcje turystyczne					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	1	65	10	1	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.26. Dbalność o zabytki i atrakcje turystyczne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

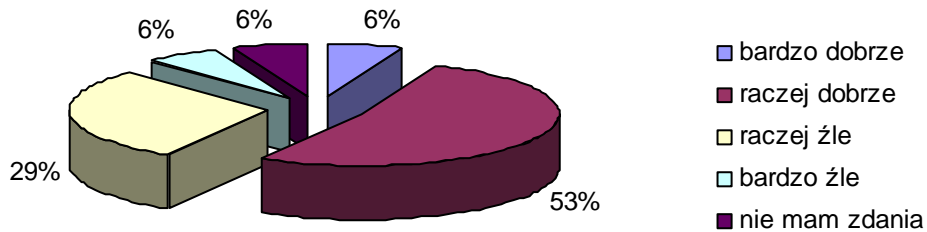
Ankietowani uważają w 74%, że zabytki i atrakcje turystyczne objęte są odpowiednią opieką.

7.4 . Dbalność o bezpieczeństwo?

Tab.30. Dbalność o bezpieczeństwo.

Dbalność o bezpieczeństwo					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	4	34	19	4	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.27. Dbalność o bezpieczeństwo.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

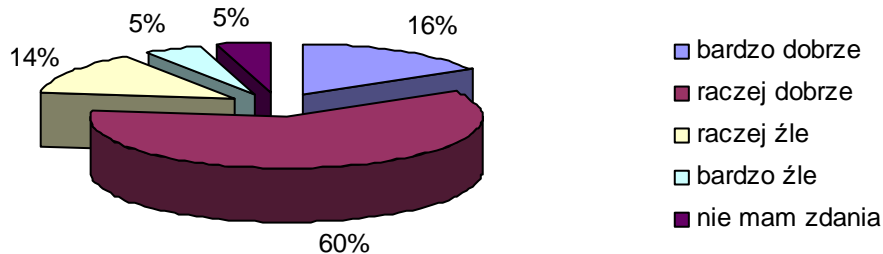
Ankietowani w Gminie Przechlewo czują się bezpiecznie w 59%.

7.5. Dbalność o środowisko naturalne?

Tab.31. Dbalność o środowisko naturalne.

Dbalność o środowisko naturalne					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	10	39	9	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 28. Dbalność o środowisko naturalne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

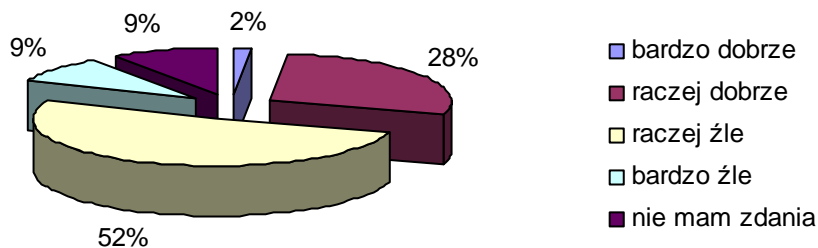
Środowisko naturalne zdaniem ankietowanych w 76% objęte jest należytą ochroną.

7.6. Oferta programów spędzania wolnego czasu?

Tab. 32. Oferta programów spędzania wolnego czasu.

Oferta programów spędzania wolnego czasu					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	1	18	33	6	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 29. Oferta programów spędzania wolnego czasu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

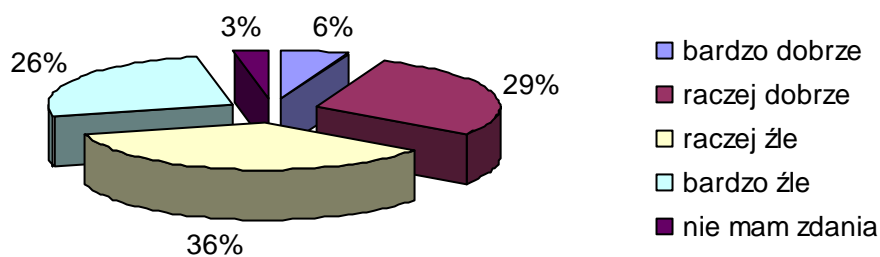
Ankietowani w 61% źle oceniają ofertę spędzania wolnego czasu możliwą w Gminie Przechlewo.

7.7. Drobne punkty handlowe - pamiątki, kioski?

Tab.33. Drobne punkty handlowe - pamiątki, kioski.

Drobne punkty handlowe - pamiątki, kioski					
	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Głosy ankietowanych	4	19	24	17	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 30. Drobne punkty handlowe - pamiątki, kioski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

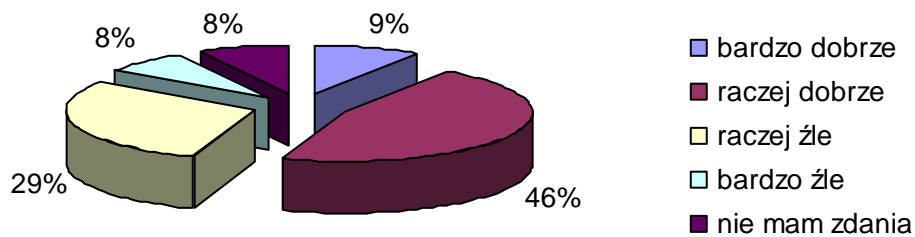
Ankietowani w 62% źle oceniają ofertę punktów handlowych związanych z dystrybucją pamiątek.

7.8 Wykorzystanie warunków geograficznych i przyrodniczych gminy?

Tab. 34. Wykorzystanie warunków geograficznych i przyrodniczych gminy.

Wykorzystanie warunków geograficznych i przyrodniczych gminy					
Głosy ankietowanych	bardzo dobrze	raczej dobrze	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
	6	30	19	5	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 31. Wykorzystanie warunków geograficznych i przyrodniczych gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

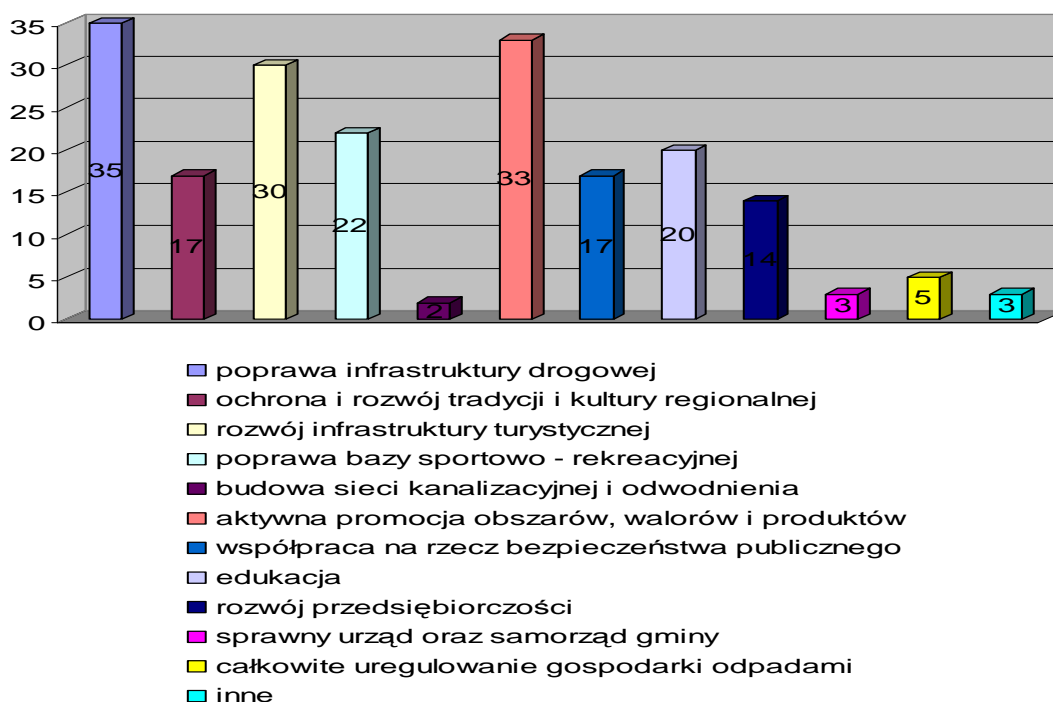
Ponad połowa ankietowanych wskazuje iż, warunki przyrodnicze i geograficzne są dobrze wykorzystane.

Odp. pyt. 8. Jakie powinny być najważniejsze kierunki/zadania rozwoju gminy?

Tab. 35. Jakie powinny być najważniejsze kierunki/zadania rozwoju gminy?

Jakie powinny być najważniejsze kierunki/zadania rozwoju gminy?												
	poprawa infrastruktury drogowej	ochrona i rozwój tradycji i kultury regionalnej	rozwój infrastruktury turystycznej	poprawa bazy sportowo - rekreacyjnej	budowa sieci kanalizacyjnej i odwodnienia	aktywna promocja obszarów, walorów i produktów	współpraca na rzecz bezpieczeństwa publicznego	edukacja	rozwój przedsiębiorczości	sprawnny urząd oraz samorząd gminy	całkowite uregulowanie gospodarki odpadami	inne
Głosy ankietowanych	35	17	30	22	2	33	17	20	14	3	5	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 32. Jakie powinny być najważniejsze kierunki/zadania rozwoju gminy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

Za najważniejsze kierunki i zadania rozwoju gminy ankietowani kolejno uważają:

35 głosów – poprawa infrastruktury drogowej

33 głosów – aktywna promocja obszarów, walorów, produktów

30 głosów – rozwój infrastruktur turystycznej

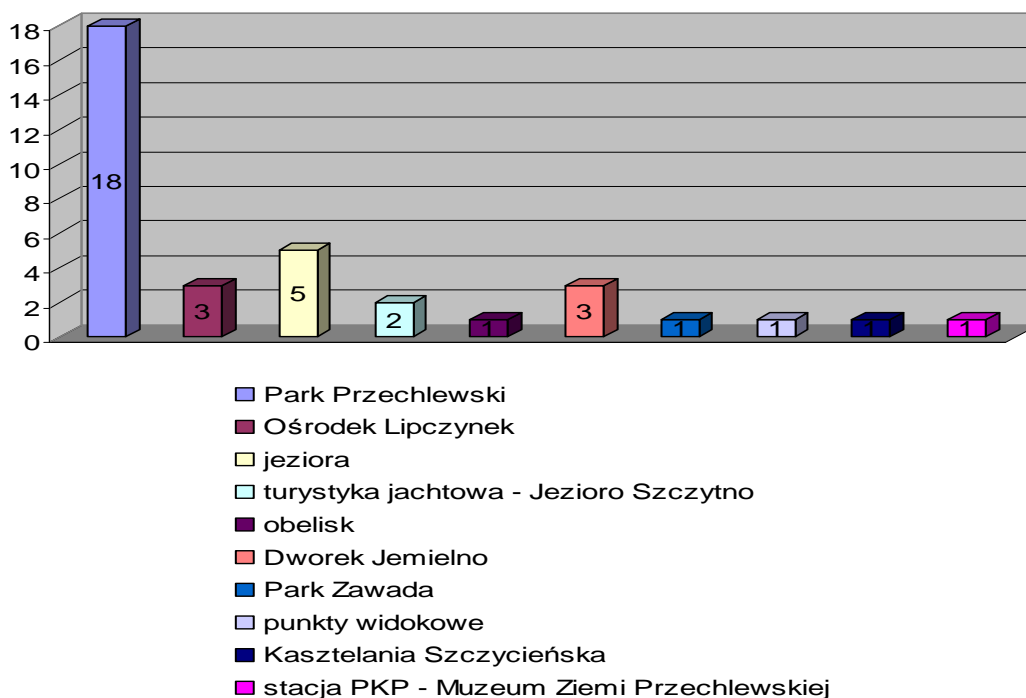
Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

Odp. pyt. 9. Czy znasz obiekty/miejsca w Gminie Przechlewo, które są mało popularne, bądź prawie nieznanne, a w przypadku objęcia ich właściwą opieką i promocją mogą cieszyć się większym zainteresowaniem?

Tab. 36. Czy znasz obiekty/miejsca w Gminie Przechlewo, które są mało popularne, bądź prawie nieznanne, a w przypadku objęcia ich właściwą opieką i promocją mogą cieszyć się większym zainteresowaniem?

Czy znasz obiekty/miejsca w Gminie Przechlewo, które są mało popularne, bądź prawie nieznanne, a w przypadku objęcia ich właściwą opieką i promocją mogą cieszyć się większym zainteresowaniem?										
	Park Przechlewski	Ośrodek Lipczynek	jeziora	turystyka jachtowa - Jezioro Szczytno	obelisk	Dworek Jemielno	Park Zawada	punkty widokowe	Kasztelania Szczycieńska	stacja PKP - Muzeum Ziemi Przechlewskiej
Głosy ankietowanych	18	3	5	2	1	3	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys. 33. Czy znasz obiekty/miejsca w Gminie Przechlewo, które są mało popularne, bądź prawie nieznanne, a w przypadku objęcia ich właściwą opieką i promocją mogą cieszyć się większym zainteresowaniem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

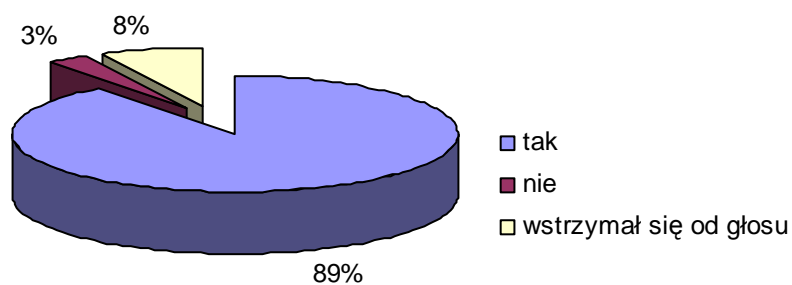
Większość ankietowanych uważa, że za mało popularny, prawie nieznanne, a atrakcyjny jest Park Przechlewski.

Odp.pyt.12. Czy poleci Pan/Pani znajomym pobyt w Gminie Przechlewo?

Tab.37. Czy poleci Pan/Pani znajomym pobyt w Gminie Przechlewo?

Czy poleci Pan/Pani znajomym pobyt w Gminie Przechlewo?			
	tak	nie	wstrzymałem się od głosu
Głosy ankietowanych	6	30	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Rys.34. Czy poleci Pan/Pani znajomym pobyt w Gminie Przechlewo?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Wnioski:

89% badanych poleciło by pobyt w Gminie Przechlewo.

IV. ZAŁOŻENIA, OCZEKIWANIA – WIZJA, MISJA ROZWOJU TURYSTYKI W GMINIE PRZECHLEWO

1. Deklaracja misji i wizji rozwoju turystycznego Gminy Przechlewo

1.1. Misja rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo:

Misją turystyki dla Gminy Przechlewo jest wszechstronne działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego regionu poprzez rozwój turystyki, dla dobra lokalnych społeczności i przybywających tu gości, w oparciu o wykorzystanie unikatowych walorów środowiska naturalnego i kulturowego.

Turystyka jest siłą napędową rozwoju gminy. Wspomaga wiele dziedzin gospodarki, generuje miejsca pracy. Jest dziedziną opartą na stabilnym systemie organizacyjnym i zarządzaniu nowoczesnym produktem turystycznym (tzn. Kraina Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego).

1.2. Wizja rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo

Region przyjazny przybywającym tu turystom, o wyrazistym wizerunku wyróżniającym go w skali kraju i Europy, skutecznie chroniący środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe oraz wykorzystujący te walory dla rozwoju turystyki zrównoważonej, a w rezultacie także dla poprawy sytuacji ekonomicznej oraz spełnienia aspiracji i dążeń społeczności lokalnej.

2. Główne cele i kierunki rozwoju turystyki

2.1 Preferowane formy turystyki:

Zrównoważony rozwój turystyki Gminy Przechlewo

Główną przyczyną zainteresowania problematyką rozwoju turystyki na poszczególnych obszarach jest dostrzeżenie przez społeczność lokalną możliwości uzyskiwania przychodów z prowadzenia działalności turystycznej. Gmina Przechlewo rozwój turystyki opierać będzie na właściwym zagospodarowaniu turystycznym opartym na przesłankach ekologicznych. Takie podejście samorządu do problematyki ochrony środowiska przyrodniczego ma za zadanie stworzenie unikatowego wizerunku gminy, gdzie dominuje forma turystyki zrównoważonej. Turystyka zrównoważona to taka, której infrastruktura i formy odzwierciedlają troskę o stan i zachowanie dla przyszłych pokoleń czystego, naturalnego środowiska. Jednocześnie zwraca uwagę na rozwój ekonomiczny mieszkańców i zachowanie ich kulturowej tożsamości.

W ramach turystyki zrównoważonej rozwija się następujące jej formy:

2.1.1. Agroturystyka

To forma spędzania wolnego czasu na terenach wiejskich, w gospodarstwach o tradycyjnych metodach produkcji rolnej. Turyści mogą wykorzystywać zasoby tych gospodarstw, jednocześnie wypoczywając oraz uczestnicząc we wszystkich pracach, jak również w życiu wiejskim. Ten rodzaj turystyki szczególnie ceniony jest przez rodziny z dziećmi jako forma kształcąca i wychowująca młodych ludzi.

2.1.2. Turystyka wiejska

Obejmuje wszelkie rodzaje turystyki odbywające się na wsi. Jej idea polega na przeciwstawieniu życia na wsi zanieczyszczonemu, obciążonemu środowisku miejskiemu. Im kontrast jest większy tym siła przyciągania turystów jest większa. W ramach turystyki na obszarach wiejskich oferuje się różnego rodzaju formy aktywności począwszy od wędrowek, jeździectwa, kajakarstwa, a skończywszy na paralotniarstwie. Ten rodzaj turystyki nie wprowadza ograniczeń co do bazy noclegowej, mogą tu występować hotele, pensjonaty, campingi itd.

Aby to osiągnąć należy turystykę w gminie podporządkować następującym

celom :

- ekologicznemu
- społecznemu
- ekonomicznemu

Cele ekologiczne :

- ochrona zasobów środowiska przyrodniczego
- rozwijanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Gminy Przechlewo i turystów

Cele społeczne :

- zadowolenie turystów
- poprawa warunków bytowych miejscowej ludności
- zorientowanie form turystyki z masowej na indywidualną (mniej inwazyjną)
- traktowanie turystyki jako ogniwa szerszej polityki społeczno-gospodarczej Gminy Przechlewo

- wzrost tożsamości lokalnej

Cele ekonomiczne :

- poprawa infrastruktury lokalnej
- wzrost dochodu miejscowej ludności
- stworzenie nowych miejsc pracy

2.1.3. Turystyka aktywna

W Gminie Przechlewo istnieją znakomite warunki do uprawiania różnych form turystyki aktywnej, a w szczególności pieszej, rowerowej, kajakowej i konnej. Dla turystów uprawiających turystykę pieszą i rowerową istotne będzie uzupełnienie oznakowania szlaków, co przewiduje niniejsza koncepcja, które stanowić będą turystyczną oś regionu. Dla turystów rowerowych ważne jest także stworzenie systemu wypożyczalni rowerów obejmujących całą gminę, tak, aby rower można było np. wypożyczyć w Przechlewie, a oddać go w sąsiednich gminach po pokonaniu kilkudziesięciu kilometrów szlaku. Podobnie w przypadku kajaków – potrzebny jest system stanic wodnych na Brdzie i jej dopływach Rudzie i Lipczyńce, rozmieszczonych w odległości ok. 20 km od siebie (1 dzień płynięcia), z polami biwakowymi, wiatkami, sanitariatami. W całym, dość rzadko zaludnionym regionie, obfitującym w lasy, są znakomite warunki do uprawiania turystyki konnej w różnych formach (konie pod siodło, przejazdy bryczkami, wozami, saniami), na razie wykorzystane w stosunkowo niewielkim stopniu. Należy tworzyć warunki do wszechstronnego rozwijania tej formy turystyki, a w niektórych rejonach wytyczyć specjalne trasy konne. Wiele elementów turystyki aktywnej jest obecnie oferowanych przez kwaterodawców w kwaterach agroturystycznych (wypożyczalnie rowerów i kajaków, konie, bryczki). Jest to właściwy kierunek wzbogacania oferty agroturystycznej.

Działaniami wspomagającymi powinno być wydawanie map, folderów i mini-przewodników po poszczególnych szlakach pieszych, rowerowych i wodnych (w tym szczególnie po „Kajakowym Szlaku Górnej Brdy” oraz przedstawiających możliwości rozwijania poszczególnych form turystyki aktywnej w regionie.

2.2. Propozycje przedłużenia sezonu turystycznego.

2.2.1. Analiza sezonu turystycznego.

W turystyce wiejskiej tym dogodnym okresem we wszystkich regionach Polski jest na pewno okres wakacji letnich, czyli miesiące lipiec i sierpień, co stanowi około 16,5% czasu wykorzystania bazy noclegowej w ciągu roku. Na terenach górzystych do tego okresu zalicza się także miesiące zimowe, a w szczególności styczeń i luty. Tak więc w tym przypadku sezon stanowi około 30% roku, a obiekty sezonowe stanowią 36,27% ogółu bazy noclegowej.

Potwierdzają to dane przedstawione na konferencji zorganizowanej przez MGİP w dniu 20.05 2005 roku.

W/g badań z 2003 roku procentowe wykorzystanie miejsc noclegowych wyniosło 33,61%.

Tab. 38. Dane Instytutu Turystyki.

Liczba obiektów ogółem	Liczba miejsc noclegowych ogółem	Liczba obiektów całorocznych ogółem	Udział proc. obiektów całorocznych	Liczba obiektów sezonowych	Udział proc. obiektów sezonowych	Liczba miejsc nocleg całorocznych	% udział miejsc nocleg całorocznych	Liczba miejsc nocleg sezonowych	% udział miejsc nocleg sezonowych
7116	596460	4535	63,73	2581	36,27	339818	56,97	256642	43,03

Nominalna liczba noclegów oferowanych	Liczba udzielonych noclegów	% wykorzystanie miejsc noclegowych
134913051	45347845	33,61

Źródło: Instytut Turystyki, Baza danych GMINA, Opracowali: dr Zbigniew T. Werner, współpraca dr Tadeusz Głowacki (oprac. Plik 2), Wrocław 2004

Decydujący wpływ na ilość turystów, oraz czas trwania sezonu turystycznego w regionie mają czynniki atmosferyczne. Niezbitym na to dowodem jest fakt obłożenia kwater w czasie upalnego lata, jak i śnieżnej zimy. Zapowiadane przed sezonem prognozy pogody powodują rezerwację miejsc lub rezygnację z nich. Prognozowane deszcze powodują gwałtowane zmniejszenie zainteresowania wypoczynkiem na wsi.

Czy wobec takich wniosków należy zaniechać prowadzenia działalności turystycznej? Odpowiedź jest prosta: nie. Turystyka to dziedzina, w której występują tzw. „chude”, jak i „tłuste” lata. Zatem do zadań zarówno usługodawców, jak i samorządów i rządu należy stworzenie mechanizmów, które zachęcą mieszkańców, szczególnie większych aglomeracji, do wypoczynku na polskiej wsi.

2.2.2. Propozycje przedłużenia sezonu turystycznego w Gminie Przechlewo:

- Bardzo dobrym sposobem na wypełnienie czasu w trakcie wypoczynku poza sezonem jest organizowanie spotkań autorskich (np. z lokalnymi twórcami), ciekawych odczytów czy też prelekcji. Popularne stają się imprezy folklorystyczne, występy kapel ludowych, a jeśli połączymy je z konkursami na temat znajomości okolic, to ranga danej imprezy znacząco wzrasta. Przy okazji turyści mogą poznać regionalną sztukę ludową i zakupić pamiątki oraz prezenty. Imprezy takie uczą współdziałania. Ponadto promują dany region
- Wykorzystanie wspaniałych, czekających na zagospodarowanie i wypromowanie zabytków historycznych.

Zalicza się tu zarówno stare budowle, jak i inne obiekty. Dobra informacja na ich temat oraz oznakowanie, pozwolą turyście obejrzeć je bez względu na porę roku. Jeśli dodatkowo w tych zabytkowych

budowlach organizowane będą cykliczne imprezy, turystów na pewno nie zabraknie. Przykładem mogą być koncerty chórów religijnych występujących w XVIII – sto wiecznym zabytkowym Kościele Parafialnym p.w. Św. Anny , które mogły by być połączone z coroczną wystawą prac malarskich, fotograficznych związanych z tematyką regionu.

- Wykorzystanie produktów regionalnych, na bazie których można organizować całodniowe lub kilkudniowe imprezy, np. święto chleba, święto karpia, święto pieczonego ziemniaka.

Na dzień dzisiejszy już w wielu miejscowościach takie imprezy już się odbywają. Bardzo ważną ich zaletą staje się masowy udział mieszkańców danego obszaru, który stanowi warunek naturalnego przebiegu imprezy. Wpływa to na pozytywny wizerunek wsi.

- Tworzenie i promowanie szlaków historycznych

W Polsce ze względu na swoją bogatą historię prawie w każdej miejscowości znajdują się ciekawostki historyczne (np. Papiernia- Nowa Brda, Huta Szkła – Żoła, Grodzisko Kasztelani Szczycieńskiej – Wyspa Grodzka, cmentarz w Pawłówku, Park w Zawadzie, Folwark w Dąbrowie, Imielnie). Modne jest wytaczanie i oznakowywanie ścieżek czy też tras rowerowych o charakterze przyrodniczym. Nie tworzy się natomiast szlaków historycznych. Wzbogacenie oferty poprzez oznakowanie takich tras dużymi tablicami informacyjnymi oraz wydanie przewodników po terenie z uwzględnieniem legend z pewnością uatrakcyjniłoby pobyt turystów w wielu miejscowościach. Dobrym rozwiązaniem byłoby także oznakowanie ścieżek turystycznych łączących podstawowe atrakcje w terenie (łącznie z pokazaniem lokalnego rzemiosła, np. ceramiki, kowalstwa, wikliniarstwa, tkactwa, hafciarstwa).

- Zwiększenie dostępności urządzeń sportowo - rekreacyjnych, w szczególności sal gimnastycznych, siłowni, boisk sportowych

W tym wypadku również potrzebna jest inwencja miejscowych działaczy, pracowników domów kultury. To w ich gestii jest organizowanie rozgrywek między miejscową ludnością a turystami. Ludzie dosyć chętnie uczestniczą we wszelkiego rodzaju konkursach. Słynne zawody w rzucie podkową można organizować nawet w bardzo małym gospodarstwie, a rozgrywki szachowe można przeprowadzać na różnych szczeblach, zaczynając od kwatery, a kończąc na rozgrywkach gminnych. Stanowiłoby to atrakcję zarówno dla turystów, jak i dla miejscowej ludności, szczególnie młodzieży.

- Głównym miejscem turystycznym gminy jest Ośrodek Sportu i Rekreacji na Jeziorze Końskim w Przechlewie, który posiada szeroką ofertę imprez kulturalnych w sezonie turystycznym. Niestety poza sezonem letnim nie posiada żadnej oferty kulturalno-imprezowej.

Należało by poszerzyć istniejącą ofertę o czas poza sezonem wakacyjnym.

- W okresie jesiennym można by przeprowadzić imprezę pod nazwą „Grzybobranie w Przechlewie” połączoną z pokazem gotowania potraw z grzybami.
- Występujący piękny jesienny krajobraz w „Krainie Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego” można promować coroczną imprezą kulturową pod nazwą „Jesienna Wieś”. Podczas tej imprezy można by oceniać zdjęcia, pejzaże, prace malarskie z regionu.
- Zimą można zorganizować coroczny kulig np. „Kulig Noworoczny połączony z ogniskiem i kiełbaskami w plenerze.
- Również ciekawą atrakcją było by „Kajakowe Grand Prix” Impreza składała by się z 4 spływów występujących w czterech porach roku. Ostatni etap kończył by się w I Dzień Świąt Bożonarodzeniowych spływem zimowym „Szlakiem Górnej Brdy”.

- Inną z ciekawostek oferty zimowej mogły by być „Zimowe Zawody Strażackie” odbywające się na śniegu i dużej ilości ognisk. Połączone to mogło by być z prezentacją sprzętu.
- Jędrną z większych imprez zimowych oferty OSiR były by występy zespołów ludowych połączone z ofertą grzanego piwa wina pod nazwą „Grzaniec w Przechlewie”.

Aby jednak cała działalność środowisk lokalnych miała sens, potrzebna jest koordynacja kolejności organizowanych imprez, co najmniej w powiecie. Zdarza się bardzo często, iż w tym samym terminie odbywają się dwie lub nawet trzy imprezy. Wówczas przy imprezach, np. dwudniowych, twórcy ludowi przemieszczają się lub muszą dokonywać wyboru imprezy, z reguły na korzyść bardziej prestiżowej. Wszystko to odbywa się ze szkodą dla organizatorów, turystów i innych uczestników. Umiejętne planowanie pozwoliłoby na wydłużenie sezonu turystycznego, ponieważ turysta tylko w czasie urlopu może w pełni korzystać z dóbr kulturowych, swobodnie przemieszczając się w obrębie kilkunastu bądź kilkudziesięciu kilometrów. Sposobem na koordynację wszelkich działań na pewno byłoby utworzenie regionalnego systemu organizacji ruchu turystycznego. Potrzebne są na to określone środki finansowe, ale jeśli gminy robiłyby to wspólnym wysiłkiem, bardzo często okazałoby się, iż roczny koszt dla jednej gminy nie przekraczałby jej możliwości finansowych. Dzięki stworzeniu systemu koordynacji, w jednym miejscu można byłoby uzyskać informację na temat wszelkich atrakcji na określonym obszarze. Ważnym czynnikiem rozwoju i promocji regionu jest świadomość społeczna, którą możemy stale kształtować poprzez systematyczne szkolenia.

3. Główne cele i kierunki rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo

1. Zwiększenie ruchu turystycznego w regionie w oparciu o znacznie pełniejsze niż dotychczas wykorzystanie jego walorów przyrodniczych i kulturowych.
2. Rozwój turystyki przyrodniczej, kulturowej i agroturystyki jako głównych form turystyki charakterystycznych dla regionu.
3. Ochrona silnie zagrożonych unikatowych walorów kulturowych i krajobrazu kulturowego regionu oraz ich wykorzystanie do celów turystycznych.
4. Wypromowanie walorów kulturowych, jako głównej, obok walorów przyrodniczych atrakcji turystycznej i wizytówki regionu w skali krajowej i międzynarodowej.
5. Wyznakowanie i zagospodarowanie turystyczne oraz wypromowanie pieszych i rowerowych szlaków stanowiących turystyczną oś regionu.
6. Uzupełnienie istniejącej sieci szlaków pieszych i rowerowych, tak, aby tworzyły spójną sieć integrującą region.
7. Stworzenie zintegrowanego systemu obsługi ruchu turystycznego i informacji turystycznej, obejmującego cały region.
8. Rozwój infrastruktury turystycznej bez zwiększenia zagrożeń dla unikatowych walorów przyrodniczych i kulturowych regionu.
9. Urozmaicenie oferty turystycznej regionu przez wykorzystanie możliwości rozwoju różnorodnych form turystyki aktywnej i specjalistycznej.
10. Wzrost liczby kwater agroturystycznych i urozmaicenie ich oferty.
11. Rozwój lokalnej gastronomii z wykorzystaniem oryginalnych potraw regionalnych i lokalnych produktów spożywczych.
12. Rozwój i promocja lokalnych produktów turystycznych.
13. Wykorzystanie potencjału różnorodności kulturowej regionu przez uwzględnienie w ofercie turystycznej lokalnych imprez kulturalnych, folklorystycznych i uroczystości religijnych.

14. Wydłużenie sezonu turystycznego przez przygotowanie turystycznych ofert na cały rok.
15. Wdrożenie programu promocji walorów turystycznych Gminy Przechlewo, która leży w Krainie Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego za pomocą oznakowań w terenie oraz wydania serii materiałów informacyjno-krajoznawczych (mapa turystyczna i przewodnik po „Krainie Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego”, itp.)
16. Opracowanie i realizacja szeroko zakrojonego programu komunikacji społecznej dla społeczności lokalnych w gminach, w „Krainie Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego”, mającego na celu zapoznanie z koncepcją rozwoju turystyki w regionie i jej głównymi założeniami oraz zapewnienie wsparcia i aktywnego uczestnictwa mieszkańców regionu w jego realizacji.
17. Wprowadzenie do Strategii Turystyki Województwa Pomorskiego produktu turystycznego pod nazwą „Kraina Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego”.

4. Kierunki rozwoju infrastruktury turystycznej

4.1. Baza noclegowa

Opierając się na założeniu, że głównymi formami turystyki rozwijanymi w Gminie Przechlewo będą kameralne formy turystyki specjalistycznej i aktywnej. Rozwój bazy noclegowej powinien być oparty na obiektach służących kameralnym formom turystyki, a więc przede wszystkim kwatery agroturystyczne i niewielkie pensjonaty.

Żaden z istniejących ośrodków wczasowych nie posiada hotelu o średnim standardzie z bazą noclegową w ilości około 50 miejsc z zapleczem socjalnym, salą konferencyjną i stołówką. Mimo iż, preferowana jest forma kameralna turystyki oparta na pensjonatach i kwaterach agroturystycznych odczuwalny jest brak jednego dużego obiektu, który mógłby służyć turystyce szkoleniowo – motywacyjnej dla zorganizowanych grup pracowniczych.

Obiekt taki powinien powstać w centralnej części gminy, a mianowicie w miejscowości Przechlewo.

Bazę noclegową powinna uzupełnić także sieć **zajazdów**, ulokowanych przy głównych szosach dojazdowych i przecinających „Krainę Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego” (patrz niżej w rozdziale „Gastronomia”).

W pozostałych większych obiektach bazy noclegowej (takich jak np. ośrodki wypoczynkowy w Lipczyku) należy podnieść ich standard i estetykę, zapewnić sprawne odprowadzanie i utylizację ścieków oraz odbiór odpadów, a także dążyć do zamiany obiektów sezonowych w całoroczne.

Najbardziej preferowanymi obiektami bazy noclegowej, których rozwój należy wspierać w całym regionie powinny być **kwatery agroturystyczne** i niewielkie **pensjonaty**. W tym przypadku niezbędne jest wprowadzenie systemu zachęt finansowych do adaptacji na kwatery i pensjonaty autentycznych domów wiejskich, jako najbardziej pożądanej w „Krajinie Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego” formy zakwaterowania turystów, która powinna się stać wizytówką regionu. Jeżeli już na kwatery agroturystyczne czy pensjonaty przeznaczają się nowo wznoszone budynki, to ich budowa powinna być obwarowana odpowiednimi zaleceniami odnośnie formy architektonicznej, materiału budowlanego, usytuowania w stosunku do drogi itp. tak, aby nie zniszczyć i nie zakłócić istniejących układów przestrzennych i zespołów zabudowy wsi, w których powstają te obiekty.

4.2. Budownictwo rekreacyjne

Nieco więcej miejsca poświęcić należy **budownictwu rekreacyjnemu**. Rozwój działek i domów rekreacyjnych, obserwowany jest przede wszystkim w rejonie OSiR w Przechlewie, a także w okolicznych małych i słabo zaludnionych wioskach tj. Przechlewko, Rudniki. Nowo powstałe budownictwo rekreacyjne najczęściej przypomina typowe osiedle mieszkaniowe. Często właściciele tych obiektów po kilku latach użytkowania starają się o prawo

meldunku w nich. Domy te często są także pozbawione sprawnych urządzeń kanalizacyjnych. W rezultacie budownictwo letniskowe jest najpoważniejszym zagrożeniem dla harmonijnego krajobrazu Gminy Przechlewo. Istniejącym takim miejscem jest teren nowo powstającego osiedla letniskowego przy OSiR. W miejscu tym należy wykonać nasadzenia drzew, które ujednoliciły by wygląd przestrzenny osiedla letniskowego.

Warto podkreślić, że często budownictwo rekreacyjne nie przyczynia się do wzrostu ruchu turystycznego, bowiem korzystają z nich tylko ich właściciele (często mieszkający w odległych dużych miastach tj. Gdańsk, Bydgoszcz). W związku z tym w regionie preferowane powinny być natomiast kameralne, ogólnodostępne obiekty noclegowe, które w ciągu roku może odwiedzić kilkadziesiąt, czy nawet kilkaset osób.

Aby przyciągnąć do gminy najbardziej pożądaných turystów z zewnątrz, czyli przede wszystkim z miast, czy nawet z zagranicy (podstawowy rynek turystyczny dla Gminy Przechlewo stanowią następujące miasta: Człuchów, Toruń i Świecie, Bielsko – Biała, Bydgoszcz, Chojnice, Wrocław, Łódź, Szczecinek, Słupsk, Rzeczenica), należy stworzyć i wyeksponować te walory, które są oryginalne, niepowtarzalne i charakterystyczne dla regionu, w których wykreuje się oryginalną atrakcję turystyczną i stworzy warunki do adaptacji zrewaloryzowanych budowli dla celów turystycznych (kwatery agroturystyczne, warsztaty rękodzieła ludowego, gospody regionalne, punkty informacji turystycznej itp.) a także dla opracowania w oparciu o te walory atrakcyjnych produktów i ofert turystycznych. Jedną z takich ciekawych atrakcji mogłyby stać się rzeźby w drewnie ustawione wzdłuż spływów Górną Brdą. Do tego celu można by wykorzystać istniejący drzewostan po przeróbce plastycznej.

Zamiast budowy nowych domów rekreacyjnych, w regionie powinno się preferować adaptację na takie cele istniejących domów wiejskich, m.in. poprzez stworzenie odpowiednich warunków dla właścicieli oraz wprowadzenie zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W wielu wsiach

istnieją budynki niezamieszkałe lub nie użytkowane nadające się na takie cele (stare kuźnie, obory, stodoły), istnieją też udane przykłady takich adaptacji (przeważnie na cele mieszkaniowe). Preferowanie takiego rozwiązania ma wiele zalet – pozwala uratować cenne obiekty budownictwa regionalnego przed zagładą i nie powoduje zakłócenia tradycyjnych układów przestrzennych wsi w regionie, które również mają wartość kulturową i zabytkową.

Jeżeli jednak już gdzieś przeznaczają się tereny pod zabudowę letniskową, to musi temu towarzyszyć opracowanie dokładnego miejscowego planu zagospodarowania terenu z precyzyjnym określeniem dopuszczalnych warunków zabudowy, po to, by powstające obiekty harmonijnie wpisywały się w naturalno-kulturowy krajobraz regionu. Osiedla domków letniskowych powinny mieć określony układ przestrzenny, nawiązujący do układów przestrzennych wsi w regionie, a powstające domy powinny mieć parametry (wysokość, kąt nachylenia dachu, materiał) i wygląd zewnętrzny nawiązujący do tradycyjnego wiejskiego domu, przy jednoczesnym nowoczesnym wyposażeniu wnętrza.

4.3. Gastronomia

Gastronomia. Oferta gastronomiczna Gminy Przechlewo jest bardzo zróżnicowana, zarówno pod względem ilości, jak i jakości. Największa baza gastronomiczna przeważnie o dobrym i bardzo dobrym standardzie znajduje się w miejscowości Przechlewo. Niestety w pozostałych miejscowościach gminy występująca baza gastronomiczna często budzi duże wątpliwości, jest niewystarczająca lub jest jej brak. Występująca oferta jest przeważnie bardzo uboga i o niskim standardzie. Zwraca uwagę niemal zupełny brak restauracji i zajazdów przydrożnych przy głównych trasach, przy trasach spływów kajakowych i miejsc przebywania turystów. Innym mankamentem jest bardzo niewielkie wykorzystanie w ofercie oryginalnych dań regionalnych, które mogą w przyszłości stać się jedną z form promocji regionu.

Na terenie występujących ośrodków wczasowych gminy nie ma ani jednej godnej polecenia turystom placówki gastronomicznej.

Gastronomię i bazę noclegową w Gminie Przechlewo należy uzupełnić o **zajazdy**, z miejscami noclegowymi oraz kuchnią specjalizującą się w daniach regionalnych. Powinny one powstać przy najważniejszych punktach turystycznych. Zajazdy te, oznaczone logo „Krainy Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego” i wykorzystujące motywy związane z Kariną w wystroju zewnętrznym i wewnętrznym, mogłyby pełnić rolę swego rodzaju „gastronomicznych bram” do „Krainy Czystych Jezior i Rzek Województwa Pomorskiego”.

Niezależnie od tego należy dążyć, aby w każdej większej miejscowości gminnej istniała przynajmniej jedna, niekoniecznie duża, ale schludna i estetyczna gospoda regionalna, specjalizująca się w daniach lokalnych. Za pomocą konkursów na najlepszą gospodę i danie regionalne warto wprowadzić zdrową konkurencję pomiędzy takimi placówkami, co będzie sprzyjało podnoszeniu jakości ich usług. W przyszłości, w oparciu o takie placówki, może rozwinąć się, znana z innych regionów, swoista „turystyka kulinarna”, polegająca na odwiedzaniu przez miłośników oryginalnych dań lokalnych poszczególnych lokali i degustacji serwowanych tam potraw.

4.4. Szlaki turystyczne

Istniejąca sieć znakowanych szlaków pieszych i rowerowych w Gminie Przechlewo, wymaga kilku istotnych uzupełnień, wiążących się z wyznakowaniem dodatkowych szlaków i poprawą oznakowania istniejących. Z wyznakowaniem szlaków wiąże się także ich zagospodarowanie i wykonanie odpowiednich elementów małej architektury w jednolitym stylu: drogowskazów do atrakcji turystycznych, tablic informacyjnych, wiat, miejsc ogniskowych, pól biwakowych itd.

- Ścieżki przyrodnicze i dydaktyczne (edukacyjne) są dodatkową atrakcją, ale również służą podnoszeniu świadomości odwiedzających o wartości poznawanego obszaru. Zazwyczaj są one krótsze od szlaków turystycznych, ale ich wytyczenie i zagospodarowanie wymaga większych nakładów (budowa mostków, kładek, platformy i wieże obserwacyjne, stanowiska dydaktyczne i tablice z ich opisami).
- Możliwe jest wykorzystanie oznakowanych szlaków turystycznych również w sezonie zimowym. W miarę możliwości na trasach tych można przeprowadzać zimowe zawody narciarskie rangi międzynarodowej, krajowej i regionalnej.

4.5. Turystyka kajakowa

Duże możliwości rozwoju, obecnie wykorzystywane w Gminie Przechlewo ma turystyka kajakowa. Aby można było turystom indywidualnym i grupom zaoferować atrakcyjne oferty i produkty turystyczne związane w wykorzystaniem niezwykle atrakcyjnego kajakowego szlaku wodnego „Górnej Brdy”, należy stworzyć wzdłuż niego system stanic wodnych z wypożyczalniami kajaków, pomostami i polami biwakowymi. Istnieją już stacje, w których należy poprawić infrastrukturę pobytową tj. pola namiotowe, wiatki, sanitariaty:

- Stara Brda
- Żołna
- Nowa Brda
- Przytoń – Folbryk
- Garbaty Most
- Dolinka
- OSiR Przechlewo

- Płasczyca

System stanic umożliwi zorganizowanie zarówno cyklicznych ogólnodostępnych spływów kajakowych, organizację spływów dla grup turystycznych, a także samodzielne organizowanie spływów przez turystów indywidualnych.

4.6. Inne formy turystyki aktywnej

Rozwijaniu coraz bardziej popularnej w kraju turystyki rowerowej służyć będzie sieć istniejących i projektowanych szlaków rowerowych (patrz rozdział o szlakach). Oparcie dla niej powinien stanowić system wypożyczalni rowerów, które należy urządzić przy wszystkich Centrach Informacji i Obsługi Ruchu Turystycznego.

W przypadku turystyki konnej obsługa ruchu turystycznego powinna w całości znajdować się w kompetencji prywatnych właścicieli stadnin, koni pod siodło, bryczek, sań itp., którym w gminie należy stworzyć korzystne warunki dla rozwijania tego rodzaju działalności w istotny sposób wzbogacającej ofertę turystyczną regionu. Należy rozważyć możliwość wyznaczenia specjalnych szlaków konnych, po to, aby uniknąć kolizji z innymi formami turystyki aktywnej (piesza i rowerowa).

4.7. Promocja turystyczna regionu

4.7.1. Promocja i tworzenie pozytywnego wizerunku Gminy Przechlewo

Promocja gminy powinna być bezpośrednio skierowana do rynku konsumenta, czyli przede wszystkim do ludności polskiej mieszkającej w dużych aglomeracjach przemysłowych. Działania promocyjne powinny być

prowadzone w różnorodnych formach, w zależności od możliwości finansowych.

Zaliczamy tu:

- Media – reklama, relacje z wydarzeń itp.
- Kontakty z grupami opiniotwórczymi (Public Relations).
- Materiały promocyjne: wydawnictwa, filmy, CD.
- Podróże studyjne dla dziennikarzy i organizatorów turystyki.
- Kampanie promocyjne – targi i wystawy.
- Warsztaty, seminaria, szkolenia.
- Konferencje prasowe.
- Informacja turystyczna – INFOTUR.
- Internet.

Bez odpowiednio prowadzonych i co ważne – skutecznych działań promocyjnych, skierowanych do właściwego rynku turystycznego, nie będzie rozwoju turystyki w gminie.

Promocja rzutuje na decyzje turysty o wyborze odpowiedniego dla niego miejsca wypoczynku. Kolejne odwiedziny danego terenu przez turystę wynikają ze stopnia jego zadowolenia z pierwszego pobytu. Celem promocji winno być zatem zachęcanie turystów do odwiedzin danego regionu poprzez wyrobienie u nich opinii o szerokiej ofercie i wielu możliwościach spędzania wolnego czasu.

4.7.2. Tworzenie pozytywnego wizerunku

Wypracowanie i odpowiednia prezentacja pozytywnego wizerunku danego obszaru np. w mass mediach z pewnością przyciągać będzie znacznie większą liczbę odwiedzających. Turyści z pewnością wybiorą ten obszar, o którym więcej wiedzą, szczególnie o możliwościach i bogactwie ofert, umożliwiających interesujące spędzanie czasu.

Poprzez stworzenie wyrazistego wizerunku gminy, odróżniającego ją od innych, w efekcie kształtujemy oryginalną przestrzeń turystyczną. Działania te mają doprowadzić do powstania związku emocjonalnego turysty z terenem, na którym wypoczywa.

Oryginalna przestrzeń turystyczna powstawać powinna nie tylko w wyniku jej odpowiedniego kształtowania, ale dzięki wprowadzeniu elementów estetyzujących m.in. takich jak:

- Umieszczanie w materiałach promocyjnych herbu gminy.
- Ustawieniu wykonanych w regionalnym stylu stołów i ławek przed i w obiektach gastronomicznych.
- Oznakowanie tras, ciągów zwiedzania i obiektów zgodnie z lokalną architekturą.

4.7.3. Materiały promocyjne

Przygotowując wydawnictwa należy pamiętać, że aby odniosły one zamierzony cel muszą być adresowane do odpowiedniej grupy klientów.

Działania promocyjne adresowane „*do wszystkich*” nie przynoszą zamierzonego efektu, są mało użyteczne.

4.7.4. Instrumenty polityki promocyjnej

Sprawdzonym działaniem marketingowym promującym gminę są imprezy i atrakcyjne wydarzenia odbywające się na jej terenie. Ważne jest, aby turyści mogli czynnie w nich uczestniczyć. Niebagatelną rolę w promocji odgrywa możliwość zakupu przez turystów wyrobów (pamiątek) związanych z imprezą (chusty, odznaki, koszulki itp.). W czasie trwania tych imprez turysta musi mieć okazję przeżycia czegoś wyjątkowego, o czym będzie długo pamiętał i kojarzył z ziemią przechlewską.

Szczególnie skuteczne jest cykliczne organizowanie tych imprez, co stanowi istotny element przyciągający turystów. Ważne jest aby turyści mogli w nich czynnie uczestniczyć. Chodzi tu o aranżację imprez, aby istniała możliwość uczestnictwa: w śpiewie, zawodach (wędkarskich, wioślarskich, żeglarskich, rowerowych, konnych, spływie tratwami Brdą). W trakcie trwania tych imprez turysta musi mieć okazję przeżycia czegoś wyjątkowego, o czym będzie długo pamiętał i kojarzył z gminą. Mogą to być np. przeżycia związane z przejażdżką bryczką, uczestnictwo w regionalnym tańcu, wspólne śpiewanie, ewentualne spożycie potraw kuchni regionalnej w czasie uroczystego spotkania rodzinnego np. uczyty weselnej, rejsem żaglówką po Jez. Szczytno lub spływem kajakowym lub tratwą po Brdzie.

Imprezy te mogą być organizowane przez różnych animatorów: zarówno przez gminę, osoby prywatne, jednostki kulturalne, społeczne, z branży rozrywkowej, sportowo – rekreacyjnej itp. Konieczna jest jednak ze strony

władz gminy inspiracja tych działań, ścisła koordynacja oraz odpowiednie ich propagowanie.

Istnieje wiele możliwości organizacji imprez związanych ze specjalistycznymi uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych częściach gminy, szczególną uwagę należy zwrócić jednak na:

- Imprezy okolicznościowe i cykliczne związane z omawianym terenem (lokalne święta, ekspozycja lokalnych zwyczajów, miejscowych specjalności np. związanych z żeglarstwem, pszczelarstwem, czy z hodowlą koni, imprezy okazjonalne np.: imprezy żeglarskie, kajakowe, muzyczne) kojarzące się turystom wyłącznie z Gminą Przechlewo.
- Imprezy popularno – naukowe dotyczące historii Gminy Przechlewo i jej mieszkańców. Organizacja imprez popularno – naukowych nie jest zwykle przedsięwzięciem zbyt kosztownym, tym bardziej jeśli imprezy te odbywają się poza sezonem turystycznym. Związane są z tym jednak ważne skutki promocyjne. Nazwa Gminy Przechlewo lub miejscowości położonej na tym terenie zaczyna pojawiać się częściej w środkach masowego przekazu. Wraz ze wzrostem rangi danej imprezy rośnie krąg odbiorców wiadomości o omawianym miejscu i jest wielce prawdopodobne, że część z tych osób zapraśnie je w bliższej lub dalszej przyszłości odwiedzić.
- Plenery i konkursy malarskie i fotograficzne związane z terenem gminy, z jej walorami turystycznymi i przyrodniczymi, a w dalszej kolejności organizację imprez wystawowych na terenie gminy i poza jej granicami.

Bardzo istotną rolę promocyjną spełniają pamiątki promocyjne związane z terenem gminy. Stymulowanie rozwoju ich produkcji należy do zadań władz

gminnych. Każdy przedmiot (ceramika, pocztówki, breloczki, plakaty itp.) z umieszczoną nazwą miejscowości położonej w Gminie Przechlewo, zdjęciem lub rysunkiem ciekawego obiektu zabytkowego (np. Kościół pod wezwaniem Św. Anny w Przechlewie) lub przyrodnicze (np. pomniki przyrody) stanowiący pamiątkę turystyczną jest doskonałym elementem promocyjnym. Władze samorządowe powinny wspierać zarówno produkcję jak i sprzedaż tego typu pamiątek.

Wskazane jest także prowadzenie takich działań promocyjnych na terenie gminy, jak:

- Prowadzenie odpowiedniej polityki cenowej produktów turystycznych: posezonowe obniżki cen, wprowadzenie promocyjnie niskich cen w początkowej fazie działalności nowych obiektów turystycznych, bonifikaty cenowe przy dłuższym lub powtarzającym się pobycie, rabaty dla dzieci i młodzieży.
- Nakręcenie filmu video o walorach turystycznych gminy.
- Wydanie folderu na temat walorów turystycznych gminy.
- Udział w targach i giełdach turystycznych wspólnie z sąsiadującymi gminami.
- Honorowanie stałych gości gminy dyplomami, upominkami, wpisami do pamiątkowej księgi gminy.

V. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU STRATEGII

Za realizację strategii odpowiada Samorząd Gminy Przechlewo. W proces realizacji będą jednak zaangażowane również inne podmioty, m.in. gminne jednostki zakładowe i pomocnicze, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe. Dla sukcesu realizacji ważna jest partnerska współpraca wszystkich podmiotów, jak i mieszkańców.

Realizacja Strategii w dużej mierze uzależniona będzie od efektywnego pozyskiwania środków unijnych i innych pozabudżetowych. W tym kontekście najważniejszym instrumentem będą w najbliższych latach Regionalny Program Operacyjny. Województwa Pomorskiego 2007-2013 oraz Program Rozwój Obszarów Wiejskich 2007-2013.

W celu efektywnego zarządzania realizacją Strategii konieczne jest stworzenie sprawnego systemu jej monitorowania i oceny.

Ocena kierunków i postępu realizacji Strategii może być przyczyną jej aktualizacji, jednak aktualizacja nie powinna następować częściej niż raz w kadencji Rady Gminy. W ciągu miesiąca od zatwierdzenia Strategii zostanie powołany Zespół ds. Monitoringu Strategii, który raz w roku do końca października przygotowuje i przedstawi Radzie Gminy raport z realizacji strategii.

W/w zespół opracuje w ciągu miesiąca od powołania całościową koncepcję systemu monitoringu i oceny jej realizacji, łącznie ze wskaźnikami monitoringu Strategii.

V. PODSUMOWANIE

Strategia Rozwoju Turystyki dla Gminy Przechlewo została stworzona na użytek i zapotrzebowanie Władz gminy, jako dokument analizujący obecny stan rozwoju tego sektora gospodarki w gminie i wskazujący perspektywiczny jego rozwój. Jako stan bieżący rozwoju sektora turystyki należy rozumieć wszystkie walory przyrodnicze oraz kulturowe, a także działania podjęte dotychczas oraz obszar ich występowania. Dokument ma również za zadanie uświadomić zarówno Władzom gminy, wszystkim instytucjom podległym, organizacjom i stowarzyszeniom oraz samym mieszkańcom, że rozwój sektora turystyki jest niezbędnym elementem w szerokim procesie rozwoju Gminy Przechlewo. Posiadanie przez gminę nowoczesnej, unikalnej w skali regionu, oferty turystycznej jest istotnym ogniwem wypromowania obsługi turystyki jako ważnej gałęzi gospodarki i aktywności mieszkańców, zaś zagospodarowanie wolnego czasu turystów otwiera nowe możliwości dla najbardziej dynamicznie rozwijającego się rynku obsługi ruchu turystycznego. Sektor turystyczny, jako jeden z najbardziej rozwijających się sektorów gospodarki krajów europejskich, dostarcza nowych miejsc pracy, wytwarza znaczne przychody oraz rozwija cywilizacyjnie i kulturowo obszary często zaniedbane lub zdegradowane. Ponadto kreuje się niepowtarzalna szansa korzystania z funduszy akcesyjnych umożliwiających szeroki rozwój tej gałęzi gospodarki.. Warto więc wytyczać przez władze samorządowe perspektywiczne plany rozwoju sektora turystyki z myślą właśnie o pomocy ze środków pomocowych funduszy Unii Europejskiej. Stąd też ważkość i konieczność powstania takiego dokumentu jak Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo. Bardzo ważnym elementem budowy Strategii Rozwoju Turystyki dla gminy stało się przeprowadzenie konsultacji społecznych. Zadaniem konsultacji była współpraca i współdziałanie przy powstawaniu Strategii Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo. W wyniku badań ankietowych przeprowadzonych z mieszkańcami i regionalnymi firmami,

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

jako potencjalnymi użytkownikami Strategii, zebrano i usystematyzowano interesujące materiały pogładowe, które z uwagi na posiadające informacje praktyczne zajęły istotne miejsce w opracowywaniu dokumentu. Zakładaliśmy, że opracowywana Strategia Rozwoju Turystyki ma być też dokumentem praktycznym, czyli takim, którego zapisy ogólne i szczegółowe mają pełne formalne zrozumienie dla jego odbiorcy i czytelnika. Jego realność i praktyczność ma polegać na tym, że zawarte w nim analizy, wskazane kierunki rozwoju i konkretne pomysły realizacyjne mają służyć Władzom gminy i jego mieszkańcom jako mapa działań.

Realizacja Strategii wymaga konsekwencji w realizacji, współpracy wielu podmiotów oraz nieustannej koordynacji ich działań. Niewątpliwym jest fakt, że jej realizacja musi być stale monitorowana a zapisy strategiczne dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Dokument ten powinien być realizowany nie tylko w zgodzie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego, ale również z przyjętymi zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym ochrony przyrody.

LITERATURA:

1. Folder turystyczny „Gmina Przechlewo”, Przechlewo, czerwiec 2003.
2. Główny Urząd Statystyczny.
3. Mapa turystyczna Gminy Przechlewo – Kajakowy Szlak Górnej Brdy. Opracowanie własne.
4. Nowa Brda jest tylko jedna..., Marian Fryda, II wydanie uzupełnione, Człuchów – Przechlewo 2005.
5. Opowieści spod Niedźwiedziego Dębu, Gabriela Czarnik, Słupsk 2002.
6. Podstawy regionalizacji fizycznogeograficznej, Jerzy Kondracki, Warszawa 1976.
7. Program Ochrony Środowiska Gminy Przechlewo 2006 – 2013.
8. Program Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo 2007 – 2013.
9. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Województwa Pomorskiego na lata 2005 – 2013.
10. Projekt architektoniczny Jeziora Przechlewskiego, Gmina Przechlewo, 2007.
11. Przechlewo dawniej, Teofil Cichosz, Przechlewo 2002.
12. Przechlewo i ziemie przechlewskie 1918 – 1949, Mściśław Wikaryjczak, 1995.
13. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego.
14. Rozbudowa bazy turystycznej na terenie obszaru chronionego krajobrazu, szlaku rzeki Brdy na terenie Gminy Przechlewo, 2006.
15. Solanki Pomorza Zachodniego, Dowgiąło J., 1965.
16. Strategia Rozwoju Gminy Przechlewo 2006 – 2020.
17. Strategia rozwoju i promocji produktu turystycznego e Gminie Przechlewo, Toruń1996.
18. Strategia Rozwoju Turystyki Powiatu Człuchowskiego.
19. Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Pomorskiego 2007 – 2013.
20. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2004 – 2013, Gdańsk 2005.
21. Strona internetowa: www.infoeko.pomorskie.pl
22. Strona internetowa: www.przechlewo.pl
23. Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, 2005.
24. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Przechlewo, Słupsk 1998
25. Szlaki Rowerowe Ziemi Człuchowskiej, Katalog tras rowerowych z mapą, Wydawnictwo Północ.

SPIS TABEL:

- Tab.1 Jeziora powyżej 5 ha
- Tab.2 Charakterystyka gruntów
- Tab.3 Ewidencja bazy noclegowej
- Tab.4 Ewidencja bazy gastronomicznej
- Tab.5 Ruch turystyczny w Gminie Przechlewo
- Tab.6 Analiza silnych i słabych stron w zakresie rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo
- Tab.7 Analiza szans i zagrożeń w zakresie rozwoju turystyki w Gminie Przechlewo
- Tab.8 Podsumowanie silnych i słabych stron
- Tab.9 Podsumowanie szans i zagrożeń rozwojowych
- Tab.10 Wnioski
- Tab.11 Gdzie najchętniej spędziłaby Pan/Pani czas wolny w naszej Gminie?
- Tab.12 Jak najczęściej spędza Pan/i czas wolny w miejscu wypoczynku?
- Tab.13 Jakie obiekty lub możliwości rekreacji zalicza Pan/i do głównych atrakcji w naszej Gminie?
- Tab.14 Która z atrakcji turystycznych gminy jest według Pana/i niewystarczająco wykorzystana?
- Tab.15 Która z możliwości rekreacji powinna być bardziej rozwinięta?
- Tab.16 Możliwość zakwaterowania i noclegu
- Tab.17 Zakres i dostępność punktów gastronomicznych
- Tab.18 Infrastruktura drogowa – drogi i parkingi
- Tab.19 Oferta robienia zakupów
- Tab.20 Oferta zabawy i imprez towarzyskich
- Tab.21 Wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci
- Tab.22 Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez sportowych
- Tab.23 Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez kulturalnych
- Tab.24 Dbłość o czystość i porządek
- Tab.25 Infrastruktura rowerowa – trasy i szlaki
- Tab.26 Infrastruktura wodna – stacje wodne
- Tab.27 Dostępność informacji o Gminie
- Tab.28 Lokalne oznaczenia informacyjne
- Tab.29 Dbłość o zabytki i atrakcje turystyczne
- Tab.30 Dbłość o bezpieczeństwo

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

- Tab.31 Dbłość o środowisko naturalne
- Tab.32 Oferta programów spędzania wolnego czasu
- Tab.33 Drobne punkty handlowe – pamiątki, kiosk
- Tab.34 Wykorzystanie warunków geograficznych i przyrodniczych Gminy
- Tab.35 Jakie powinny być najważniejsze kierunki / zadania rozwoju Gminy?:
- Tab.36 Czy znasz obiekty/miejsca w Gminie Przechlewo, które obecnie są mało popularne, bądź prawie nieznanne, a w przypadku objęcia ich właściwą opieką i promocją mogą cieszyć się większym zainteresowaniem?
- Tab.37 Czy poleci pan/i znajomym pobyt w Gminie Przechlewo?
- Tab. 38 Dane Instytutu Turystyki.

SPIS RYSUNKÓW:

- Rys. 1 Położenie Gminy Przechlewo na tle Województwa Pomorskiego
- Rys.2 Położenie Gminy Przechlewo na tle Powiatu Człuchowskiego
- Rys.3 Budowa Geologiczna na wg. T. Bartkowskiego
- Rys.4 Mapa Turystyczna Gminy Przechlewo
- Rys.5 Liczba miejsc noclegowych ogółem w latach 2000 – 2006.
- Rys.6 Liczba korzystających z noclegów ogółem w latach 2000 – 2006.
- Rys.7 Liczba udzielonych noclegów ogółem w latach 2000 – 2006.
- Rys.8 Gdzie najchętniej spędziłaby Pan/Pani czas wolny w naszej Gminie?
- Rys.9 Jak najczęściej spędza Pan/i czas wolny w miejscu wypoczynku?
- Rys.10 Jakie obiekty lub możliwości rekreacji zalicza Pan/i do głównych atrakcji w naszej Gminie?
- Rys.11 Która z atrakcji turystycznych gminy jest według Pana/i niewystarczająco wykorzystana?
- Rys.12 Która z możliwości rekreacji powinna być bardziej rozwinięta?
- Rys.13 Możliwość zakwaterowania i noclegu
- Rys.14 Zakres i dostępność punktów gastronomicznych
- Rys.15 Infrastruktura drogowa – drogi i parkingi
- Rys.16 Oferta robienia zakupów
- Rys.17 Oferta zabawy i imprez towarzyskich
- Rys.18 Wyposażenie gminy w atrakcje dla dzieci
- Rys.19 Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez sportowych
- Rys.20 Przygotowanie gminy do przeprowadzenia imprez kulturalnych
- Rys.21 Dbłość o czystość i porządek
- Rys.22 Infrastruktura rowerowa – trasy i szlaki
- Rys.23 Infrastruktura wodna – stacje wodne
- Rys.24 Dostępność informacji o Gminie
- Rys.25 Lokalne oznaczenia informacyjne
- Rys.26 Dbłość o zabytki i atrakcje turystyczne
- Rys.27 Dbłość o bezpieczeństwo
- Rys.28 Dbłość o środowisko naturalne
- Rys.29 Oferta programów spędzania wolnego czasu
- Rys.30 Drobne punkty handlowe – pamiątki, kiosk

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Przechlewo na lata 2008 - 2013

- Rys.31 Wykorzystanie warunków geograficznych i przyrodniczych Gminy
- Rys.32 Jakie powinny być najważniejsze kierunki / zadania rozwoju Gminy?:
- Rys.33 Czy znasz obiekty/miejsca w Gminie Przechlewo, które obecnie są mało popularne, bądź prawie nieznanne, a w przypadku objęcia ich właściwą opieką i promocją mogą cieszyć się większym zainteresowaniem?
- Rys.34 Czy poleci pan/i znajomym pobyt w Gminie Przechlewo?